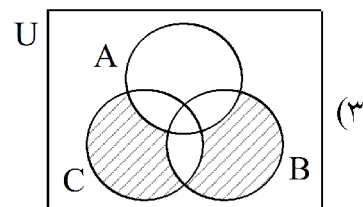
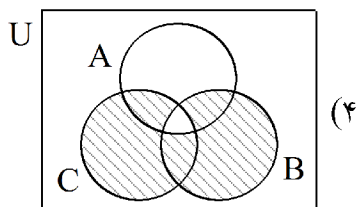
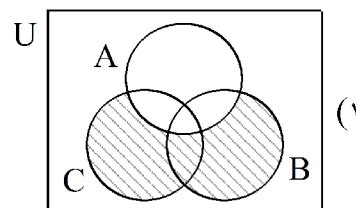
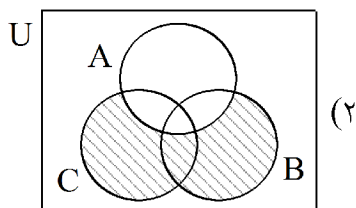

(۱) پاسخ تشریحی ریاضی و آمار کنکور انسانی تیرماه ۱۴۰۴
تهیه و تنظیم: مهندس کوهیار عیوضی

۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با رسم نمودار ون مربوطه به هر یک از گزینه‌ها، مشخص می‌شود که پاسخ گزینه ۳ است.

۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$ax^2 + (2-3a)x - 18 = 0 \xrightarrow{\div a} x^2 + \left(\frac{2-3a}{a}\right)x - \frac{18}{a} = 0 \Rightarrow x^2 + \left(\frac{2-3a}{a}\right)x = \frac{18}{a}$$

توان دوم نصف ضریب X را به طرفین اضافه می‌کنیم:

$$x^2 + \left(\frac{2-3a}{a}\right)x + \left(\frac{2-3a}{2a}\right)^2 = \frac{18}{a} + \left(\frac{2-3a}{2a}\right)^2 \Rightarrow \left(x + \frac{2-3a}{2a}\right)^2 = \frac{18}{a} + \left(\frac{2-3a}{2a}\right)^2$$

از مقایسه رابطه فوق با صورت سؤال نتیجه می‌گیریم:

$$\frac{2-3a}{2a} = -1/3 \Rightarrow 2-3a = -2/6a \Rightarrow 0/4a = 2 \Rightarrow a = 5$$

$$b = \frac{18}{a} + \left(\frac{2-3a}{2a}\right)^2 \xrightarrow{a=5} b = \frac{18}{5} + (-1/3)^2 = 3/6 + 1/69 = 5/29 \Rightarrow \sqrt{b} = \sqrt{5/29} = 2/3$$

۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{6-a}{3} = \frac{3}{a} \Rightarrow 6a - a^2 = 9 \Rightarrow a^2 - 6a + 9 = 0 \xrightarrow{\text{اتحاد مربع}} (a-3)^2 = 0 \Rightarrow a = 3$$

$$\frac{a}{x} = \frac{x+1}{x+a} \xrightarrow{a=3} \frac{3}{x} = \frac{x+1}{x+3} \Rightarrow 3x+9 = x^2+x \Rightarrow x^2-2x-9=0$$

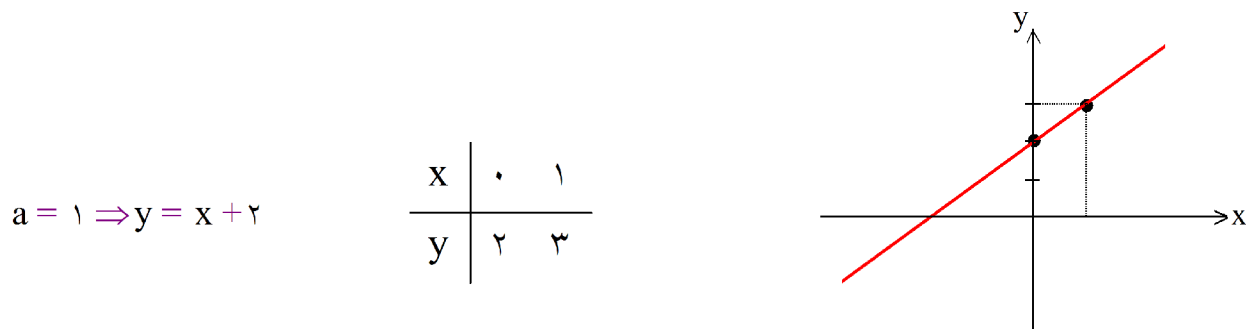
$$\Rightarrow \Delta = (-2)^2 - 4(1)(-9) = 4 + 36 = 40$$

$\Delta > 0$ پس معادله دارای دو جواب متمایز است.

توجه: ریشه‌های منفرجه‌ها ($x=0$ و $x=3$) در بین پاسخها نیست پس هر دو جواب قابل قبول است.

(۲)

۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. می‌دانیم تابع درجه ۲ وقتی دارای کمترین مقدار در رأس (Min) می‌باشد که ضریب x^2 در فرم استاندارد آن مثبت باشد، پس داریم: $a > 0$
 اگر معادله خط داده شده را به صورت $y = a(x+1) + 1$ بنویسیم، مشخص است که به ازای $a > 0$ و $x > 0$ همواره مثبت خواهد شد یعنی در قسمت مثبت محور x ها مقدار y هیچ‌گاه منفی نخواهد شد. به بیان دیگر نمودار این خط از ناحیه چهارم محورهای مختصات نخواهد گذشت.
 به عنوان مثال مقدار a را برابر ۱ در نظر می‌گیریم و نمودار تابع خطی را رسم می‌کنیم:

با توجه به شکل مشخص است که نمودار از نواحی اول و دوم و سوم گذشته و از ناحیه چهارم نمی‌گذرد.

۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \left\{ -1, \frac{1}{2}, 0 \right\}$$

$$2g = \left\{ (-1, 4), (0, 10), (5, 4), \left(\frac{1}{2}, 1\right) \right\}$$

$$D_{f+2g} = D_f \cap D_{2g} = \left\{ -1, \frac{1}{2}, 0 \right\}$$

$$f+2g = \left\{ (-1, 5), \left(\frac{1}{2}, 0\right), (0, 11) \right\}$$

$$D_{\frac{2-f \times g}{f+2g}} = D_{2-f \times g} \cap D_{f+2g} - \{x | f+2g = 0\}$$

پس $\frac{1}{2}$ نمی‌تواند عضو دامنه باشد چون عبارت منخرج را صفر می‌کند.

در نتیجه دامنه تابع مورد نظر برابر است با: $\{-1, 0\}$ که شامل دو عضو می‌شود.

۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. طبق تعریف تابع همانی و با دانستن اینکه از نقطه‌ای به طول ۲- می‌گذرد، خواهیم داشت:

$$f(x) = x \xrightarrow{x=-2} y = -2 \Rightarrow (-2, -2) \quad \text{نقطه تقاطع تابع همانی و سهمی}$$

این نقطه را در معادله سهمی جایگذاری می‌کنیم:

$$\xrightarrow{(-2, -2)} -2 = a(-2)^2 + 3(-2) - 2 \Rightarrow -2 = 4a - 6 - 2 \Rightarrow a = \frac{3}{2}$$

پس معادله سهمی به صورت $y = \frac{3}{2}x^2 + 3x - 2$ بوده و طول رأس آن برابر است با:

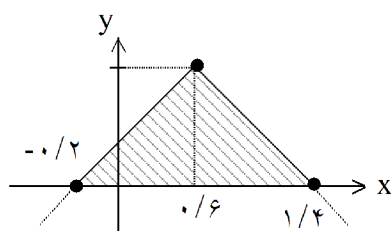
(۳)

$$x_S = -\frac{b}{2a} = -\frac{3}{2\left(\frac{3}{2}\right)} = -1$$

۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا عبارت داخل قدرمطلق را تعیین علامت می‌کنیم.

$$5x - 3 = 0 \Rightarrow 5x = 3 \Rightarrow x = \frac{3}{5} = 0.6$$

$$y = \begin{cases} 4 - (5x - 3) = 4 - 5x + 3 = 7 - 5x & ; x \geq \frac{3}{5} \xrightarrow{y=0} x = 1/4 \\ 4 + (5x - 3) = 5x + 1 & ; x < \frac{3}{5} \xrightarrow{y=0} x = -0.2 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} 2 \div (\text{ارتفاع} \times \text{مساحت مثلث}) \\ = (4 \times 1/6) \div 2 = 3/2 \end{aligned}$$

۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از روی نمودار دایره‌ای مشخص است که زاویه مربوط به نمره D برابر ۹۰° است. پس:

$$\alpha_D = \frac{f_D}{\text{تعداد کل}} \Rightarrow f_D = \frac{90}{360} \times 96 = \frac{96}{4} = 24 \quad (\text{فراوانی نمره D})$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow f_A + f_B + f_C = 96 - 24 = 72 \quad \xrightarrow{f_D = 2f_A, f_C = 3f_A} f_A + 2f_A + 3f_A = 6f_A = 72 \\ \Rightarrow f_A = 12 \Rightarrow f_C = 3f_A = 3 \times 12 = 36 \end{aligned}$$

$$\alpha = \frac{360^\circ}{\text{تعداد شاخص‌ها}} = \frac{360^\circ}{5} = 72^\circ$$

۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ممکن است a و c قرینه یکدیگر باشند در آن صورت $a + c = 0$ خواهد شد و نمی‌توان طرفین گام چهارم را بر $a + c$ تقسیم کرد. پس ایراد استدلال در گام پنجم است.

۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جابه‌جایی در ترکیب دوشروطی تأثیری ندارد پس با گزینه ۴ هم‌ارز است. در ترکیب دوشروطی با نقیض کردن هر دو گزاره طرفین ترکیب ارزش گزاره تغییری نمی‌کند یعنی:

$$p \Leftrightarrow q \equiv \sim p \Leftrightarrow \sim q$$

پس گزاره داده شده با گزاره‌های ۲ و ۳ نیز هم‌ارز است و پاسخ صحیح گزینه ۱ خواهد بود.

(۴)

پاسخ تشریحی ریاضی و آمار کنکور انسانی تیرماه ۱۴۰۴

۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\bar{X} = 6 \xrightarrow[\text{از هر یک از داده ها}]{\text{کم کردن ۲ واحد}} \bar{X}' = 6 - 2 = 4 \xrightarrow[\text{داده ها در ۴}]{\text{ضرب کردن هر یک از}} \bar{X}_{\text{جدید}} = 4 \times 4 = 16$$

توجه: تعداد داده‌ها (۷) تأثیری در حل مسأله ندارد.

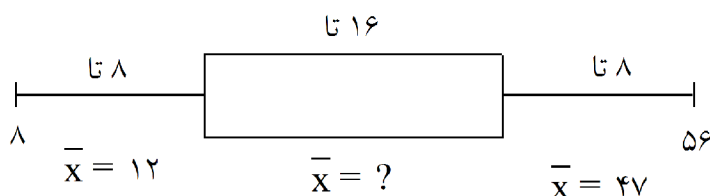
۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$= [0.4 \times (\text{میانگین طول جمله} + \text{درصد کلمات دشوار})] = \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$\Rightarrow \text{پایه دهم} = 10 = [10/4] = \left[\frac{10.4}{10} \right] = \left[26 \times \frac{4}{10} \right] = [(18 + 8) \times 0.4] = \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$\left[\frac{32}{4} \right] = 8$$

۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تعداد داده‌های هر چارک:

$$\xrightarrow[\text{بدون داده ابتدایی}]{\text{مجموع داده‌های سبیل چپ}} = 8 \times 12 = 96 \rightarrow 96 - 8 = 88$$

$$\xrightarrow[\text{بدون داده انتهایی}]{\text{مجموع داده‌های سبیل راست}} = 8 \times 47 = 376 \rightarrow 376 - 56 = 320$$

میانگین داده‌های بین کمترین و بیشترین داده (یعنی ۸ و ۵۶) برابر ۲۸ است. یعنی خود ۸ و ۵۶ در محاسبه این میانگین دخیل نیستند.

$$\left. \begin{array}{l} \text{تعداد داده ها} = 32 - 2 = 30 \\ \text{میانگین} = 28 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{مجموع داده های بین ۸ و ۵۶} = 30 \times 28 = 840$$

مجموع داده‌های داخل جعبه:

$$840 - (88 + 320) = 432 \Rightarrow \text{میانگین داده های داخل جعبه} = \frac{432}{16} = 27$$

۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (مضرب ۵ ← یکان صفر یا ۵)
حالت (۱) یکان صفر باشد:

$$\frac{3}{3 \text{ یا } 2 \text{ یا } 1} \times \frac{4}{\text{صفر یکی از ۴ تایی باقیمانده}} \times \frac{1}{\text{صفر}} = 12 \quad (\text{الف})$$

$$\frac{1}{4 \text{ عدد}} \times \frac{3}{\text{صفر ۱ یا ۲ یا ۳}} \times \frac{1}{\text{صفر}} = 3 \quad (\text{ب})$$

(۵) نمی‌تواند باشد

چون از ۴۴۰ بزرگ‌تر می‌شود.

حالت (۲) یکان ۵ باشد:

(۵)

$$\frac{4}{4 \text{ یا } 3 \text{ یا } 2 \text{ یا } 1} \times \frac{4}{\text{عدد باقیمانده}} \times \frac{1}{5} = 16$$

(به جز ۵ و رقم صدگان)

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 12 + 3 + 16 = 31$$

۱۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تعداد کبوتر نوک سرخ = ۵ ، تعداد کبوتر غیرنوک سرخ = ۵

$$n(S) = \binom{10}{7} = \frac{10!}{7!3!} = 120$$

کل حالاتی که موش ۷ کبوتر آزاد کند:

حالات مطلوب حالاتی است که: یا هر ۵ کبوتر نوک سرخ آزاد شده باشد.

یا ۴ کبوتر نوک سرخ آزاد شده باشد.

یا ۳ کبوتر نوک سرخ آزاد شده باشد.

توجه کنید که در هر یک از سه حالت فوق باید تعداد حالات انتخاب کبوترهای غیرنوک سرخ هم در نظر بگیریم.

$$n(A) = \binom{5}{5} \binom{5}{2} + \binom{5}{4} \binom{5}{3} + \binom{5}{3} \binom{5}{4} = 1 \times 10 + 5 \times 10 + 10 \times 5 = 110$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{110}{120} = \frac{11}{12}$$

۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\begin{array}{l} n_1 = 1 \\ \xrightarrow{a_1 = 15 \text{ (فرد)}} a_2 = 3(15) - 1 = 44 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} n = 2 \\ \xrightarrow{a_2 = 44 \text{ (زوج)}} a_3 = \frac{44}{2} = 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} n = 3 \\ \xrightarrow{a_3 = 22 \text{ (زوج)}} a_4 = \frac{22}{2} = 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} n = 4 \\ \xrightarrow{a_4 = 11 \text{ (فرد)}} a_5 = 3(11) - 1 = 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} n = 5 \\ \xrightarrow{a_5 = 32 \text{ (زوج)}} a_6 = \frac{32}{2} = 16 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} n = 6 \\ \xrightarrow{a_6 = 16 \text{ (زوج)}} a_7 = \frac{16}{2} = 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} n = 7 \\ \xrightarrow{a_7 = 8 \text{ (زوج)}} a_8 = \frac{8}{2} = 4 \end{array}$$

۱۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$a_7 + a_{10} = 34 \Rightarrow a_1 + d + a_1 + 9d = 2a_1 + 10d = 34 \xrightarrow{\div 2} a_1 + 5d = 17 \quad (1)$$

$$S_{12} - S_3 = 117 \Rightarrow \frac{12}{2} [2a_1 + 11d] - \frac{3}{2} [2a_1 + 2d] = 12a_1 + 66d - 3a_1 - 3d = 117$$

$$\Rightarrow 9a_1 + 63d = 117 \xrightarrow{\div 3} 3a_1 + 21d = 39 \quad (2)$$

حل دستگاه ۲ معادله و ۲ مجهول:

$$\begin{aligned} (1), (2) \rightarrow \times 3 \begin{cases} 3a_1 + 21d = 39 \\ a_1 + 5d = 17 \end{cases} &\Rightarrow \begin{cases} 3a_1 + 21d = 39 \\ 3a_1 + 15d = 51 \end{cases} \\ &\underline{\hspace{10em}} \\ &6d = -12 \Rightarrow d = -2 \end{aligned}$$

$$\begin{cases} d = -2 \\ a_1 + 5d = 17 \Rightarrow a_1 + 5(-2) = 17 \Rightarrow a_1 = 27 \end{cases}$$

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دنباله داده شده یک دنباله هندسی است با $a_1 = \frac{9}{5}$ و $r = \frac{2}{3}$. برای مجموع n جمله اول دنباله هندسی داریم:

$$S_n = a_1 \frac{(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_6 = \frac{9}{5} \times \frac{\left(1 - \left(\frac{2}{3}\right)^6\right)}{\left(1 - \frac{2}{3}\right)} \Rightarrow S = \frac{9}{5} \times \frac{1 - \frac{64}{729}}{\frac{1}{3}} = \frac{9}{5} \times \frac{665}{729}$$

$$= \frac{9 \times 665 \times 3}{5 \times 729} = \frac{665}{5 \times 27} = \frac{133}{27} \Rightarrow \frac{3}{7} S = \frac{3 \times 133}{7 \times 27} = \frac{133}{7 \times 9} = \frac{19}{9}$$

۲۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل، نمودار $y = a^{-x}$ یا $y = \left(\frac{1}{a}\right)^x$ افزایشی است پس $\frac{1}{a} < 1$ در نتیجه $a < 1$ خواهد بود و گزینه‌های ۱ و ۲ حذف می‌شوند.

حال در مورد b و c چون در قسمت منفی محور x نمودار $y = b^x$ بالاتر از $y = c^x$ است پس $b < c$ که در $\frac{1}{5^3} < \frac{1}{5^2}$

گزینه ۴ هم داریم:
پس پاسخ صحیح گزینه ۴ خواهد بود.

سؤال «۲۱»: پاسخ گزینه ۲

آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است. حتی رساله‌های کوچکی که معمولاً آنها را در زمره آثار غیردینی به شمار می‌آورند، مانند «یادگار زریران» نیز رنگ دینی دارند. آثار ادبی منثور و منظوم این زبان، از میان رفته است، ولی ترجمه عربی و فارسی بعضی از آنها مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یکشب» در دست است که آنها هم دچار تغییرات فراوان شده‌اند؛ در واقع باید گفت آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته، غالباً به کتابت در نیامده بود.

سؤال «۲۲»: پاسخ گزینه ۱

رویداد مهم دیگر این دوره، نشر و گسترش زبان فارسی در هندوستان و آسیای صغیر، یعنی در نواحی شرقی و غربی بیرون از ایران بود. زبان فارسی در پی لشکرکشی‌های متعدد محمود غزنوی، و جانشینان او، به هندوستان راه یافت و در اندک زمانی در میان هندوان نه تنها زبان سیاسی و نظامی، بلکه زبانی مقدس قلمداد گردید.

سؤال «۲۳»: پاسخ گزینه ۴

در این سبک (هندی) لغاتی چون نزاکت، قالی، شیشه، پل، بخیه، سفال و... که تا این زمان کمتر در شعر راه داشت، رواج یافته بود.

(الف) بخیه (زبانی هندی)

(ج) شیشه (زبانی هندی)

(د) پل (زبانی هندی)

سؤال «۲۴»: پاسخ گزینه ۲

فرمانروای ملک سخن (سعدی)، سی‌وپنج سالگرد جهان گشت، تجربه اندوخت و از هر خرمنی خوشه‌ای چید و گلستان را به نثر مسجع و بوستان را در قالب مثنوی پدید آورد.

بیت از صفحه «۲۱» علوم و فنون یازدهم - درس دوم (پایه‌های آوایی)

سؤال «۲۵»: پاسخ گزینه ۴

سبک هندی از اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم هجری قمری به مدت ۱۵۰ سال در تاریخ ادبیات فارسی رواج داشت. حکومت صفوی به شعر مدحی و درباری و عاشقانه بهایی نمیداد و از طرف دیگر با آموزه‌های سنتی عرفانی نیز در تضاد بود؛ از این رو، شاعران به موضوع‌هایی مثل اندرز، مضمون‌آفرینی و باریک‌اندیشی روی آوردند و تبدیل موضوعات کهن به مضامین تازه و در حقیقت بازسازی اندرزها و تمثیل‌های کهن به شیوه‌های نو در میان شاعران رواج یافت. شعر از حوزه تصرف شاعران باسواد و آگاه به فنون ادب خارج شد و در دسترس عامه قرار گرفت و نزد پیشه‌وران و بازاریان رونق گرفت. دایره واژگان شعر گسترش یافت و بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر رخت برپست؛ به نحوی که می‌توان گفت زبان شعر سبک هندی، زبان جدید فارسی است و از مختصات زبان قدیم مخصوصاً سبک خراسانی در آن خبری نیست.

سؤال «۲۶»: پاسخ گزینه ۳

فرخی یزدی: از شاعران شاخص این دوره است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فرخی را شکوفا ساخت. در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برنداشت و در نهایت جانش را در راه آزادی فدا کرد.

سید اشرف الدین گیلانی: به نسیم شمال مشهور بود. او توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «نسیم شمال» چاپ می‌رسید، در بیداری مردم بسیار مؤثر بود. از نمونه‌های اشعار انتقادی او شعر «ای قلم» است.

ایرج میرزا: در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد. ایرج میرزا از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود؛ قطعه «قلب مادر» یکی از آن نمونه‌هاست.

میرزاده عشقی: سید محمدرضا میرزاده عشقی، شاعر، روزنامه‌نگار، نمایشنامه‌نویس و نظریه‌پرداز دوره مشروطیت بود. او در روزنامه‌هاش «قرن بیستم»، به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخت. عشقی به دلیل جسارت و بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه‌اش، پیش از آنکه به اوج شکوفایی برسد به دست رضاخان ترور شد. مهمترین اثر عشقی نمایشنامه منظوم «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است.

سؤال «۲۷»: پاسخ‌گزینه ۴

دوره دوم: از آغاز حکومت محمدرضا تا کودتای ۲۸ مرداد، ۱۳۳۲ فضای سیاسی آزادتری نسبت به دوره قبل بر ایران حاکم بود. در این دوره اشعار نیما و دیگر نوگرایان در برخی نشریات مانند روزگار نو و سخن منتشر میشد. مهمترین حادثه ادبی این سال‌ها، تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ بود که نیما در آنجا شعر «آی آدم‌ها» را خواند و پس از آن شیوه نیما در کنار شعر سنتی رواج یافت.

دوره سوم: از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا قیام ۱۵ خرداد، ۱۳۴۲ تحولاتی در جامعه ایرانی اتفاق افتاد و بار دیگر استبداد حاکم شد. در این دوره «شعر نو تغزلی» که از دوره قبل شروع شده بود، به تدریج راه خود را ادامه داد؛ به ویژه که از طرف حکومت نیز تقویت شد و در دهه ۱۳۲۰ و اوایل ۱۳۳۰ از گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود شد.

سؤال «۲۸»: پاسخ‌گزینه ۱

آزادی: مفهوم آزادی در شعر این دوره، مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است و مبین این معناست که مردم علاوه بر اینکه حقوق و آزادیهای فردی دارند، در جامعه و سرنوشت سیاسی و اقتصادی خود نیز دارای حق و اختیار هستند.

وطن: وطن به عنوان سرزمینی که مردمی با مشترکات قومی، فرهنگی و زبانی در آن زندگی می‌کنند، در این دوره وارد شعر و ادبیات فارسی شد و بسیار مورد توجه بزرگانی مانند ملک‌الشعرا بهار، علامه دهخدا و ادیب‌الممالک فراهانی قرار گرفت.

قانون: بر پایه مشاهداتی که اروپایرندگان و روشنفکران از ملل متمدن و قانونمند داشتند، مضمون قانون و قانونمداری در سخن شاعران و نویسندگان راه یافت و بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان گردید.

تعلیم و تربیت جدید: با ظهور مطبوعات و گسترش آن در جامعه، آگاهی همگانی افزایش یافت و لزوم تعلیم و تربیت عمومی با نگاه جدید آن، مورد توجه مردم قرار گرفت. شاعران نیز به این موضوع توجه کامل داشتند.

توجه به مردم: از بارزترین ویژگی‌های ادبیات دوره بیداری توجه به مردم است. شاعران در این دوره به انعکاس خواست‌ها و علایق توده مردم پرداختند. نیازها و کاستی‌های محرومان جامعه را موضوع سخن خود قرار دادند و به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند. ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی از شاخص‌ترین شاعران این حوزه‌اند. همچنین جایگاه زنان در اجتماع نیز مورد توجه شاعران عصر بیداری قرار گرفت.

دانش‌ها و فنون نوین: ضرورت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، موجب توجه به دانش‌ها و فنون جدید شد و در کنار دیگر روشنفکران، شاعران هم به این موضوع پرداختند و مضامین و اصطلاحات و واژگان مربوط به آن، در سخنشان فراوان به چشم می‌خورد.

سؤال «۲۹»: پاسخ‌گزینه ۴

۴) در این گزینه مجازی مشاهده نمی‌شود و واژه «حرف» در معنای اصلی خود آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «سر» در مصراع دوم مجاز می‌سازد. / سر کشیدن از خط فرمان (کنایه)

(۲) «فرق» مجاز می‌سازد. / زبان در کام دزدیدن (کنایه)

(۳) «دست» مجاز از بخشندگی

سؤال «۱۳۰»: پاسخ گزینه (تست ایراد دارد!!!!!!)

جناس اختلافی: کمین و کمان / جناس افزایشی: سپر و پر

تشبیه فشرده: تیرِ غم (اضافه تشبیهی) = تشبیه فشرده / تشبیه ابرو به کمان (خم شدن = وجه شبه) = تشبیه گسترده / ای دل

(همچون) سپری در برابر تیرِ غم شو = دل به سپر

تضاد: سپر شدن (دفاع) و تیر گشودن (حمله)

واج آرایی: باز بر ابر ... (تکرار صامت ب)

کنایه: گره بر ابرو زدن (اخم کردن)

مراعات نظیر: تیر، کمان، سپر

تشخیص و استعاره: ای دل (استعاره مکنیه)

سؤال «۱۳۱»: پاسخ گزینه ۲

استعاره مصرحه: جواهر (شکوفه‌ها و گل‌ها)

استعاره مکنیه: اینکه شاخه خود را به وسیله شکوفه‌ها زینت دهد.

تشبیه گسترده: صبا (مشبه) چون کام روزه‌داران (مشبه‌به) معطر گشته است. (وجه شبه)

سؤال «۱۳۲»: پاسخ گزینه (تست ایراد دارد!!!!!!)

تعداد تشبیه: لعل لب (اضافه تشبیهی) - تشبیه لب به یاقوت - تشبیه لب به قوت - عقیق آسا - تشبیه لب به مرجان = ۵ تشبیه

بیت فاقد استعاره مصرحه است!

نکته: احتمالاً طراح، تشبیه لب به یاقوت و قوت را یک مورد در نظر گرفته است.

سؤال «۱۳۳»: پاسخ گزینه ۱

تشبیهات: آفتاب روی (اضافه تشبیهی) - دل چون ذره امکان آرمیدن ندارد. (تشبیه گسترده) = ۲ مورد

ایهام «۱»: یک ذره: ۱- مقدار اندک و ناچیز ۲- هر یک از اجسام بسیار ریز که در هوا هنگام تابش نور دیده می‌شود.

ایهام «۱»: تافت: ۱- سوخت ۲- روشن شد

سؤال «۱۳۴»: پاسخ گزینه ۱

بیت صورت سؤال: «باقی» ایهام دارد: «باقی»: ۱- بقیه و باقی مانده (معنای مورد نظر) ۲- جاوید و ازلی (معنای مورد نظر)

گزینه «۱»: ایهام: «قدر»: ۱- ارزش (معنای مورد نظر) ۲- شب قدر (معنای مورد نظر)

بیت صورت سوال: دو جهان مجاز از کل کائنات

گزینه «۱»: مجاز: روز مجاز از زمان

سؤال «۳۵»: پاسخ گزینه ۲

باغ خشک آرزوهایم - بهار خنده (اضافه تشبیهی)

نکته: «صفت مشبیه» با وجه شبه تفاوت دارد! (خشکی) صفت باغ است و نمی‌تواند وجه شبه میان باغ و آرزو باشد.

سؤال «۳۶»: پاسخ گزینه ۳

ج: استعاره: خجالت برای گل (تشخیص) / ب: صاف (مجاز از شراب) / الف: دفتر - دف تر / هـ: اغراق در نازکی و لطافت یار / د: برای بی‌مهری یار علتی ادبی و زیبا بیان شده است.

سؤال «۳۷»: پاسخ گزینه ۴

گزینه ۴: واژگان قافیه: جنگ و چنگ (درست است) / وزن: فاعلاتن مفاعیلن فعلن

نکته: قافیه در گزینه ۳ معیوب است و این عیب در حرف روی (ساکن و متحرک) وجود دارد.

سؤال «۳۸»: پاسخ گزینه ۴

و: واژگان قافیه: گفت و گو - بدو (قاعده ۱) = گلبو (قاعده ۱)

ج: واژگان قافیه: پیشرو - نو (قاعده ۲) = گرو (قاعده ۲)

هـ: واژگان قافیه: راهرو - شنو (قاعده ۲) = گرو (قاعده ۲)

سؤال «۳۹»: پاسخ گزینه ۲

م را نی ست (مفاعیل) ز هجر ت (مفاعیل) سو ی و ص ل (مفاعیل) ت را هی (فعولن)

سؤال «۴۰»: پاسخ گزینه ۱

۱) مفعول مفاعیلن مفاعیلن (مشابه وزن بیت صورت سوال)

۲) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

۴) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن

سؤال «۴۱»: پاسخ گزینه ۳

۳) فاعلاتن فع لن فاعلاتن فع لن / فاعلاتن فعلاتن فعلن (وزن اصلی: فعلاتن فعلاتن فعلن)

سؤال «۴۲»: پاسخ گزینه ۳

وزن بیت ۳: فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن (وزن اصلی: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

گزینه «۱»: فاقد ابدال و دارای حذف همزه در عبارت «بیش از این»

گزینه «۲»: فاقد قلب و دارای اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در عبارت «روی تو»

گزینه «۳»: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در ابتدای هر دو مصراع و ابدال در انتهای هر دو مصراع (تبدیل فعلن به فع لن)

گزینه «۴»: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در ابتدای هر دو مصراع و دارای اختیار بلند بودن هجای پایانی در انتهای مصراع اول

سؤال «۴۳»: پاسخ گزینه ۱

گزینه «۱»: ابیات دارای سه قلب (تبدیل مفاعیل به مفاعیلن در رکن دوم) و یک حذف همزه (بلندی است) و چهار ابدال در پایان هر چهار مصراع هستند.

سؤال «۴۴»: پاسخ گزینه ۴

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنیٰ محذوف)

نکته: فاعلاتن: رمل / مفاعیلن: هزج / فعولن: متقارب / مستفعلن: رجز

سؤال «۴۵»: پاسخ گزینه ۱

ابیات فاقد آرایه اسلوب معادله هستند.

سؤال «۴۶»: پاسخ گزینه ۲

صورت سوال و بیت گزینه «۲» به تقدیرگرایی اشاره دارد .

تشریح سایر ابیات :

گزینه «۱»: شکایت از رزق

گزینه «۳»: گله از تقدیر

گزینه «۴»: شاعر لازمه سعادت را استمرار در سلامتی، روزی و شجاعت می‌داند.

سؤال «۴۷»: پاسخ گزینه ۳

صورت سوال و بیت گزینه «۳» به ترک تعلقات دنیایی اشاره دارد .

تشریح سایر ابیات :

گزینه «۱»: عشق مایه سعادت است.

گزینه «۲»: عاشق باید مورد امتحان قرار بگیرد .

گزینه «۴»: سخت‌گیری بر خود لازمه سعادت است.

سؤال «۴۸»: پاسخ گزینه ۲

شاعر در بیت گزینه «۲» از غمی که در شعرش نهفته است سخن می‌گوید و در سایر گزینه‌ها برتری سخن شاعر مورد اشاره است.

سؤال «۴۹»: پاسخ گزینه ۴

بیت گزینه «۴» مدحی است و شاعر برای ممدوح خود اوج دولت و فرخندگی را دعا می‌کند .

در سایر گزینه‌ها غروب و آفتاب و درخشندگی اجرام آسمانی مورد اشاره است.

سؤال «۵۰»: پاسخ گزینه ۱

ابیات «الف»، «ب» و «ه» به یگانگی حق در عین کثرت مصادیق است .

بیت «ج»: با وجود معشوق هیچ ابزاری برای رسیدن به آن لازم نیست.

خدایت آزاد آفرید، آزاد باش « ابو سعید ابوالخیر »

کلید پیشنهادی و تحلیل سوالات علوم اجتماعی کنکور انسانی سال ۱۴۰۴
 نویسنده: محمد صالح تردستی: رتبه ۵۰ کنکور کارشناسی ارشد، مدرس تخصصی
 جامعه شناسی کنکور در مدارس برتر شیراز و آموزشگاه هفت استاد.

توجه: کلیه تحلیل ها و کلید های پیشنهادی ارائه شده برای سوالات کنکور، حاصل بررسی و تلاش شخصی نویسنده این مطلب است. هرگونه کپی برداری، استفاده بدون اجازه، یا انتشار مجدد این محتوا توسط اشخاص دیگر، تخلف محسوب شده و مصداق سرقت ادبی است و پیگرد اخلاقی به دنبال دارد.

با احترام، محمد صالح تردستی

نویسنده و تحلیلگر سوالات کنکور

شماره سوالات	کلید (گزینه پیشنهادی)	تحلیل جامعه‌شناسی سوالات
۵۱	۱	<p>پدیده اجتماعی از تعاملات مداوم انسانی پدید می‌آید و با تکرار و تثبیت، به الگوهای نهادینه تبدیل می‌شود. ویژگی‌های اصلی آن عبارت‌اند از:</p> <p>۱- جمعی بودن: یعنی نتیجه کنش متقابل انسانها هستند (مطابق دیدگاه وبر)</p> <p>۲- اکتسابی بودن: یعنی ماهیتی ذهنی و معنا ساز دارند</p> <p>۳- تاریخی و متغیر بودن</p> <p>این نگاه با تبیین‌های امیل دورکیم و وبر همسوست؛ دورکیم پدیده اجتماعی را واقعیت‌های بیرونی و الزام‌آور می‌دانست، و وبر بر معنا و کنش اجتماعی در شکل‌گیری آن تأکید داشت.</p>
۵۲	۴	<p>در استعمار نو، قدرت‌های امپریالیستی کنترل کشورها را از طریق ساختارهای اقتصادی، فرهنگی و سیاسی بدون اشغال نظامی انجام می‌دهند.</p> <p>(کنترل غیر مستقیم، اقتصاد محور و اجتناب از رویارویی مستقیم فرهنگی)</p> <p>این تحلیل با نگاه انتقادی وابستگی و نظریه نظام جهانی والرشتاین هم‌راستاست که تأکید دارند سلطه امپریالیستی از طریق سرمایه‌داری جهانی اعمال می‌شود.</p>
۵۳	۳	<p>نظام سلطه جدید باعث تفکیک کشورها به "مرکز" و "پیرامون" شد؛ کشورها جایگاه متفاوتی در نظم بین‌الملل پیدا کردند و تعاملات بر اساس جایگاه سیاسی-اقتصادی تنظیم شد.</p> <p>(ظهور سازماندهی اقتصادی سیستمیک در قرن ۱۹ و ۲۰)</p> <p>برگرفته از دیدگاه نئومارکسیستی و نظریه نظام جهانی (World System Theory) که بر شکاف ساختاری شمال-جنوب تأکید دارد.</p>

خدایت آزاد آفرید، آزاد باش « ابو سعید ابوالخیر »

کلید پیشنهادی و تحلیل سوالات علوم اجتماعی کنکور انسانی سال ۱۴۰۴
نویسنده: محمد صالح تر دستی: رتبه ۵۰ کنکور کارشناسی ارشد، مدرس تخصصی
جامعه شناسی کنکور در مدارس برتر شیراز و آموزشگاه هفت استاد.

۵۴	۲	شکل گیری فرهنگ جهانی بر پایه سلطه فرهنگی غرب و برتری سبک زندگی غربی، ناشی از تسلط رسانه ها و تولیدات فرهنگی سرمایه داری بود. استعمار با ایجاد خودباختگی فرهنگی و تضعیف اقتصادی-سیاسی ، زمینه را برای سلطه امپراتوری های رسانه ای غرب فراهم کرد (مطابق نظریه امپریالیسم رسانه ای).
۵۵	۱	در عصر جهانی شدن، جامعه جهانی شبکه ای از روابط میان فرهنگی، اقتصادی و سیاسی است که مرزهای ملی را کمرنگ می کند. جهان اجتماعی ، عرصه تعامل نمادها و هنجارهای خاص هر جامعه است ، در حالی که جامعه جهانی ، شبکه روابط بین جوامع را توصیف می کند (مطابق دیدگاه زیمل).
۵۶	۴	دوری از نظام ارزشی و بحران هویت در جامعه مدرن باعث بروز بی هنجاری (آنومی) می شود. (زمینه تعارضات، تزلزل و بحران های فرهنگی و هویتی): بحران معنا این دیدگاه برگرفته از تبیین دورکیم از آنومی و بحران معنا در دوران مدرن است.
۵۷	۲	تحلیل انتقادی کاهش جمعیت صرفاً بررسی داده های آماری نیست بلکه بررسی زمینه های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مؤثر است. (تبیینی) رویکرد انتقادی با تأکید بر عوامل ساختاری (فقر، نابرابری، آینده مبهم) بر خلاف نگاه ابزارگرایانه صرف عمل می کند.
۵۸	۳	این سؤال تطبیقی، تفاوت بین رویکردهای «تفسیری» (معناگرایی)، «تبیینی» (علیت و پیش بینی)، و «اثبات گرایی» را می سنجد. معنا بخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی → پدیدار شناسی (قیاس با پدیده طبیعی) → اثبات گرایی دورکیمی نگاه از بیرون → رویکرد عینیت گرا تمرکز بر کنش و معنا → کنش متقابل نمادین
۵۹	۴	 سیاست همانند سازی، سیاستی بود که دولت ها برای از بین بردن تفاوت های هویتی گروه های مختلف و یکسان سازی آنها در پیش گرفتند. جامعه شناس به شناخت موقعیت اجتماعی می پردازد تا عوامل اجتماعی را تبیین کند و مسیر تحول اجتماعی را تحلیل نماید.

خدایت آزاد آفرید، آزاد باش « ابو سعید ابوالخیر »

کلید پیشنهادی و تحلیل سوالات علوم اجتماعی کنکور انسانی سال ۱۴۰۴
نویسنده: محمد صالح تر دستی: رتبه ۵۰ کنکور کارشناسی ارشد، مدرس تخصصی
جامعه شناسی کنکور در مدارس برتر شیراز و آموزشگاه هفت استاد.

۶۰	۳	<p><u>نادیده گرفتن اراده انسان</u> → نقد جامعه‌شناسی تبیینی (دورکیم) <u>ناتوانی در تحلیل قدرت</u> → نقد جامعه‌شناسی تفسیری (وبر) غلبه رویکرد تفسیری در تضاد میان اراده‌گرایی (agency) و ساختارگرایی (structure) قرار دارد.</p>
۶۱	۱	<p>تأکید بر نقش هویت‌های متغیر، اکتسابی و وابسته به شرایط اجتماعی در شکل‌گیری نوع رابطه با قدرت. <u>فردی و اسمی</u> → هویت شخصی به عنوان یک فرد. <u>رتبه‌های اجتماعی و متغیر</u> → موقعیت وزیر (اکتسابی و قابل تغییر) <u>اخلاقی و اکتسابی</u> → تحول امری اخلاقی است و موقعیت آن اکتسابی است.</p>
۶۲	۲	<p>فارابی واقعیت‌های اجتماعی را پدیده‌هایی می‌داند که با آگاهی و اراده انسانها ایجاد می‌شود. ارسطو حکومت فرد بر اساس خواست و میل افراد را حکومت تیرانی می‌نامد. عبدالرحمن عالم مفهوم عقلانیت در جهان اسلام را در تقابل با مفهوم عقلانیت در جهان غرب می‌بیند.</p>
۶۳	۳	<p><u>مطالعه یک فرهنگ</u> → روش موردی (مطالعه عمیق یک واحد). <u>اقتصاد ارباب-رعیتی</u> → قرون وسطی (فئودالیسم). <u>حل مشکل جمعیت</u> → نهاد سیاست وبر به دنبال تبیین علّت و فهم کنش اجتماعی بود و بر تفسیر معناهای کنش‌ها تأکید داشت.</p>
۶۴	۱	<p>الف: «درست- نادرست» ب: «نادرست- نادرست» ج: «درست- درست» د: «درست- نادرست» و: «درست- نادرست»</p>
۶۵	۴	<p><u>تنوع معانی کنش</u> → رویکرد تفسیری (وبر). <u>گریز از سکولاریسم</u> → اجلاس هزاره ادیان: هدف اصلی این اجلاس؛ بررسی نقش دین در برقراری صلح جهانی و ترویج همکاری بین ادیان مختلف بود. <u>رابطه علت-معلولی</u> → اثبات‌گرایی (دورکیم). <u>قلمرو آرمانی</u> → جهان‌های اجتماعی (شوتز)</p>

خدایت آزاد آفرید، آزاد باش « ابو سعید ابوالخیر »

کلید پیشنهادی و تحلیل سوالات علوم اجتماعی کنکور انسانی سال ۱۴۰۴
 نویسنده: محمد صالح تر دستی: رتبه ۵۰ کنکور کارشناسی ارشد، مدرس تخصصی
 جامعه شناسی کنکور در مدارس برتر شیراز و آموزشگاه هفت استاد.

شماره سوال	رفرنس سوال	سطح دشواری سوال
		نسبتا دشوار 🧐🧐🧐 دشوار 🧐🧐 دشوار تر 🧐
۵۱	درس ۲ جامعه شناسی دهم انسانی	نسبتا دشوار 🧐🧐🧐
۵۲	درس ۷ جامعه شناسی یازدهم انسانی	نسبتا دشوار 🧐🧐🧐
۵۳	درس ۷ جامعه شناسی یازدهم انسانی	نسبتا دشوار 🧐🧐🧐
۵۴	درس ۸ جامعه شناسی یازدهم انسانی	نسبتا دشوار 🧐🧐🧐
۵۵	دروس ۱۱ و ۱۲ جامعه شناسی یازدهم انسانی (ترکیبی)	دشوار 🧐🧐
۵۶	درس ۵ جامعه شناسی یازدهم انسانی	نسبتا دشوار 🧐🧐🧐
۵۷	دروس ۳ و ۵ و ۷ جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی)	دشوار 🧐🧐
۵۸	دروس ۳ و ۵ جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی)	دشوار 🧐🧐
۵۹	دروس ۱ و ۳ و ۸ جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی)	دشوار 🧐🧐
۶۰	دروس ۴ و ۵ جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی)	دشوار 🧐🧐
۶۱	درس ۷ جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی - مفهومی)	نسبتا دشوار 🧐🧐🧐
۶۲	جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی - مفهومی)	دشوار تر 🧐
۶۳	جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی - مفهومی)	دشوار تر 🧐
۶۴	جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی - مفهومی)	دشوار تر 🧐
۶۵	جامعه شناسی دوازدهم انسانی (ترکیبی - مفهومی)	دشوار تر 🧐

جمشید بور دبیر روان شناسی – کنکور تیر ماه ۱۴۰۴

سوال ۶۶ پاسخ ۴

نظریه مجموعه ای از قوانین و گزاره های علمی درباره موضوع

سوال ۶۷ پاسخ ۲

گزینه ۱ نوجوانی است گزینه ۳ کودکان در ابتدا تصویری از خوب و بد ندارند گزینه ۴ ابتدا هیجان ساده بعد مرکب

سوال ۶۸ پاسخ ۱

علاقه مندی به شعر و داستان و فعالیت ورزشی = هویت مثبت یا منحصر به فرد _ شلوغ کاری و ایجاد مزاحمت در مدرسه = استفاده نادرست از هیجانانگیز _ انتخاب نادرست رشته تحصیلی = فقدان مهارت تصمیم گیری _ ناراحتی کامران از نصیحت شدن = حساسیت نسبت به انتقاد

سوال ۶۹ پاسخ ۴

کاهش تفاوت فعالیت تاثیر مثبت

کاهش میزان تسلط فرد تاثیر منفی

کاهش سادگی انجام فعالیت ها تاثیر منفی

کاهش مدت زمان انجام تاثیر مثبت

سوال ۷۰ پاسخ ۴

زهر ا دچار خطای ادراکی اما احساس مادرش با ادراک همخوانی دارد

سوال ۷۱ پاسخ ۳

عبارت اول پس خدا عبارت دوم روش چند حرکتی عبارت سوم رمزگردانی معنایی عبارت چهارم مطالعه چند حسی

سوال ۷۲ پاسخ ۴

محرک احساس توجه ادراک حافظه تفکر

سوال ۷۳ پاسخ ۳

سوال ۷۴ پاسخ ۴

اکتشافی مبتنی بر نظریات شخصی، سریع، غیر دقیق، دارای روش های فرعی است

تحلیلی مبتنی بر منطق، دقیق و منظم، زمان بر و کند صورت می گیرد

سوال ۷۵ پاسخ ۱

عبارت اول تردید در کلاس موسیقی یا والیبال = تعارض

عبارت دوم دست دست کردن و کار را به آینده موکول کردن = تصمیم اجتنابی

عبارت سوم تنوع و کیفیت و خاص بودن رستوران = ملاک مزیت در تصمیم گیری

عبارت چهارم شرکت در کلاس و عدم پیشرفت و شرکت در همان کلاس = نداشتن راه حل جایگزین

سوال ۷۶ پاسخ ۱

عبارت اول تجربه مکرر گرایش گرایش مطلوب ولذت بخش است
عبارت دوم تعارض به علت تردید و ناتوانی در گزینش و اجرای بهترین اولویت نیست شاید بین بدترین اولویت باشد
عبارت سوم تصمیم گیری مهارت شناخت عالی است
عبارت چهارم نتایج اگر مبهم و غیر مطمئن باشد ملاک ریسک یا خطر است

سوال ۷۷ پاسخ ۳

عبارت اول ناهماهنگی شناختی بین داشتن استعداد و نیم با عدم انجام تکالیف
عبارت دوم فردی که هدفمند است دقیق و با برنامه است و برای موفقیت خود ارزش می گذارد
عبارت سوم سرزنش از طرف والدین قرار نگیرد تلاش می کند انگیزه بیرونی
عبارت چهارم علت شکست اوضاع نابسامان خانواده و عدم حمایت اعضا اسناد بیرونی

سوال ۷۸ پاسخ ۳

علت برنده شدن ضعف رقیب بیرونی پایدار و در مراحل استانی موفقیت را استعداد و مهارت بدنی درونی پایدار

سوال ۷۹ پاسخ ۱

فراموشی شناختی-بدخلقی کردن رفتاری _ گوشه گیری و کمروبی رفتاری _ داشتن سردرد جسمانی

سوال ۸۰ پاسخ ۲

کسی که شرایط موجود را ارزیابی می کند دچار تعارض نمی شود پس نادرست است

سوال ۸۱: کلید «۳»

پاسخ تشریحی: ممّا: از آن چه (رد گزینه های ۱ و ۲) / لا بیع فیہ و لاخله: نه خرید و فروشی در آن است نه دوستی ای (رد گزینه های ۱ و ۴)....

سوال ۸۲: کلید «۲»

پاسخ تشریحی: النماذج التربوی الی: نمونه های تربیتی که (رد سایر گزینه ها) / تعلمنا: به ما می آموزد (رد سایر گزینه ها)....

سوال ۸۳: کلید «۱»

پاسخ تشریحی: تثبت لنا: برای ما ثابت می کنند (رد گزینه های ۲ و ۳) / کلها مسخره لنا: همه آنها در تسخیر ما هستند (رد گزینه ۴).....

سوال ۸۴: کلید «۳»

پاسخ تشریحی: ما اسرع: چه سریع است (رد گزینه ۲) / میان اضافه است (رد گزینه ۴) / تمرّ: می گذرد (رد گزینه ۱).....

سوال ۸۵: کلید «۳»

پاسخ تشریحی: لا یتناول: نخورد (رد گزینه های ۲ و ۴) / له: برایش (رد گزینه ۱)

سوال ۸۶: کلید «۱»

پاسخ تشریحی: اشتباه سایر گزینه ها:

۲- یساعدها: به آن ها کمک می کند

۳- لهم كثير من الرافه: مهربانی شان زیاد است (مهربانی زیادی دارند)

۴- ایضاً: همچنین- تساعد: یاری می کنند

سوال ۸۷: کلید «۴»

پاسخ تشریحی: ترجمه درست با مفعول مطلق: اگر پیایی فریاد بزنی قطعاً به تارهای صوتی آسیب میزنی

سوال ۸۸: کلید «۲»

پاسخ تشریحی: تهدید کننده های نظام طبیعت: مهددات نظام الطبیعة (رد سایر گزینه ها) / باران هایی اسیدی: امطاراً حمضیة (رد گزینه های ۱ و ۳)

سوال ۸۹: کلید «۳»

پاسخ تشریحی: مفهوم عبارت صورت سوال به مهم تر بودن سخن درست از گوینده اشاره می کند

شکی نیست که زبان عربی تحت تأثیر زبان فارسی قرار گرفته است؛ و یکی از مهم‌ترین چیزهایی که این امر را اثبات می‌کند، وجود آثار ترجمه‌شده از پهلوی به عربی است. از مشهورترین کسانی که در این زمینه نقش داشته، ابن‌مقفع است؛ کسی که کلیله و دمنه را به عربی نقل کرد. و شاعرانی هستند که از فارسی تأثیر پذیرفته‌اند همچون ابونواس که در آثارش اسم‌های غذاها و لباس‌های فارسی به کار گرفته است. همچنین شاعرانی دیگر که اشعارشان به عربی نقل شده است. و نویسندگانی تأثیر پذیرفته از فارسی که یادآور شده‌اند که مطالبشان را از آثار غیر عرب گرفته‌اند، بدون آن‌که نام منبع کتاب را ذکر کنند. باید بدانیم که تبادل واژگان به تنهایی برای اثبات وجود تبادل فرهنگی بین ملت‌ها کافی نیست. با این حال، تعامل تاریخی با هر صورت و اشکالش میان دو ملت عرب و فارس با گذشت قرن‌ها منجر به ورود صدها واژه‌ی فارسی به زبان عربی شد؛ به گونه‌ای که وجود واژه‌های معرب در قرآن کریم مثل: سندس و مرجان، کتمان نمی‌شود. شکی نیست که همه زبان‌ها در جهان مراحل را گذرانده‌اند تا به شکل کنونی رسیده‌اند.

سوال ۹۰: کلید «۲»

پاسخ تشریحی: در متن از تردید علماء صحبت نشده است.

سوال ۹۱: کلید «۲»

پاسخ تشریحی: گزینه دو به صورت صریح در متن آمده است

۱- اشتباه، در متن اشاره‌ای نشده است

۳- اشتباه، در متن نگفته که همه شاعران اسم منبعشون رو نگفتن

۴- اشتباه، در متن گفته اسم غذا و لباس.

سوال ۹۲: کلید «۴»

پاسخ تشریحی: در متن به صورت مشخص دریافت می‌شود که زبان فارسی تأثیر زیادی بر زبان عربی گذاشته است.

۱- اشتباه، ترتیب شاعران در متن نیامده است (البته ابن‌مقفع قبل تر بوده)

۲- اشتباه، فقط شاعران نبودن که باعث تبادل واژگان شدن

۳- اشتباه، در متن بیان شده که فقط تبادل واژگان کافی نیست

سوال ۹۳: کلید «۱»

پاسخ تشریحی: نُقِلت مجهول است

سوال ۹۴: کلید «۲»

پاسخ تشریحی: هذا مفعول است

سوال ۹۵: کلید «۳»

پاسخ تشریحی: الغواصون درسته: چون جمع مذکر یا با و نَ میاد یا با یَن (وَن نَداریم) – التِّقَات مصدر باب افتعال درسته

سوال ۹۶: کلید «۴»

پاسخ تشریحی: صورت سوال گزینه ای را می خواهد که در آن مفعول متفاوت باشد.

دو نوع مفعول ضمیر بارز و اسم ظاهر داریم:

- ۱- نا مفعول و معلم فاعل است. اگه جلوتر دقت کنید نستمع اومده که نشون میده ترجمه نا فقط به صورت مفعول ممکنه
- ۲- نا مفعول و والد فاعل است. اگه دقت کنید والد مرفوعه پس نا مفعوله
- ۳- نا مفعول و الله فاعل است. اگه دقت کنید الله مرفوعه پس نا مفعوله
- ۴- نا فاعل و الفلم مفعوله. اگه دقت کنید المعلمی منصوبه و این نشون میده موصوفش که الفلم هست مفعوله و فاعل نیست

سوال ۹۷: کلید «۳»

پاسخ تشریحی: صورت سوال گزینه ای را می خواهد که عدد ترتیبی ندارد.

۱- الاول

۲- الثلاثون (عقود ال داشته باشن ترتیبی ان)

۴- الثانی

سوال ۹۸: کلید «۲»

پاسخ تشریحی: صورت سوال گزینه ای را می خواهد که مفعول مطلق ندارد.

۱- اتخذ.....اتخاذاً

۳- يستفيد.....استفاده

۴- يعوض.....تعويضاً

سوال ۹۹: کلید «۴»

پاسخ تشریحی: صورت سوال گزینه ای را می خواهد که حال نداشته باشد.

۱- و هی... (جمله حالیه)

۲- محتاجاً (حال مفرد)

۳- مستمعاً (حال مفرد)

سوال ۱۰۰: کلید «۱»

پاسخ تشریحی: صورت سوال گزینه ای را می خواهد که در آن کل ارکان استثناء نیامده باشد (مستثنی منه محذوف باشد)

در گزینه یک: إلیّ ادات استثناء است- هدفین مستثنی است- اما مستثنی منه ذکر نشده است

در سایر گزینه ها:

۲- شیء: مستثنی منه - إلّا: ادات استثناء - کتاباً: مستثنی

۳- احداً: مستثنی منه - إلّا: ادات استثناء - من: مستثنی

۴- موجوداً: مستثنی منه - إلّا: ادات استثناء - الطیر: مستثنی

« بسم الله الرحمن الرحيم »

پاسخ نامه تشریحی کنکور تیر ۱۴۰۴ داخل کشور (تاریخ)

تهیه کننده: فاطمه عزیزی

سوال (۱۰۱) گزینه ۱

الف) اساس زندگی در مصر باستان بر کشاورزی استوار بود؛ بیشتر جمعیت مردم را کشاورزان تشکیل می دادند. در عصر باستان، کشاورزی اساس زندگی اقتصادی ایرانیان بود؛ بیشتر مردم کشاورز بودند و روستاییان عمده جمعیت ایران را تشکیل می دادند. (رد ج)

ب) مصریان به زندگی بعد از مرگ باور داشتند و معتقد بودند که روح پس از مرگ مدتی سرگردان می ماند و سپس به جسم باز می گردد. به همین دلیل، اجساد فرعون ها را برای جلوگیری از فاسد شدن جسم، مومیایی می کردند. از آموزه های مهم زرتشت، اعتقاد به جهان آخرت و روز واپسین است. روزی که درباره اعمال انسان در جهان، داوری خواهد شد.

توده های مردم مصر، علاوه بر پرداخت مالیات، ناگزیر بودند در ساختن آرامگاه ها، کاخ ها، معابد و نیز با حضور در جنگ ها، برای حکومت بیگاری کنند. (رد د)

سوال (۱۰۲) گزینه ۴

کاوش های باستان شناسی و تحقیقاتی که درباره تاریخ ایران در دوره باستان در دو بیست سال گذشته صورت گرفت، دستاوردهای گوناگونی داشته است، از جمله آنها این بود که در نتیجه این کاوش ها، اطلاعات تاریخی بسیار ارزشمندی به دست آمد. این آگاهی ها کمک کرد تا سلسله های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم بیاید. یکی دیگر از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه کردند.

سوال (۱۰۳) گزینه ۳

رویدادها به ترتیب وقایع:

(د) در سال ۵۰۹ ق.م. رومیان بر شاه این شهر شوریدند و حکومت جمهوری رم را تأسیس کردند.

(ج) جنگ های پلوپونزی در فاصله ۴۳۱ تا ۴۰۴ ق.م رخ داده است.

(الف) در یونان باستان، نخست شاهان (مانند شاه مقدونی) به صورت موروثی حکومت می کردند، اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند. این دموکراسی ایجاد شده تا زمانی وجود داشت که جمهوری روم قدرت گرفته و به یونان لشکرکشی کرده بود. (در فاصله ۲۶۴ تا ۱۴۶ ق.م)

(ب) چندرا گوپتا پس از مرگ اسکندر در هند سلسله موریایا را بنیان نهاد. (از ۳۲۳ ق.م به بعد که به میلاد مسیح نزدیک تر می شود).

سوال ۱۰۴) گزینه ۱

بخش عمده آثار هنری شاخص هخامنشیان و ساختمان های مجلل، به خواست شاهان و درباریان و برای زندگی تجملاتی و تشریفاتی آنان به وجود آمد.

آثار نقره ای عهد ساسانی که با مهارت و ظرافت فوق العاده ای ساخته شده اند، از شهرت فراوانی برخوردارند که اغلب برای مصرف خاندان شاهی و خانواده های اشرافی تهیه می شدند.

سوال ۱۰۵) گزینه ۲

مهم ترین اثر برج مانده درباره عقاید آریاییان هند، سروده هایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان «وداها» است. کهن ترین بخش وداها، «ریگ ودا» نام دارد که به زبان سانسکریت سروده شده است.

ابوریحان بیرونی در ریاضیات، نجوم، گاه شماری، جغرافیا، هندشناسی و ... مقام والایی داشت و به زبان های فارسی، عربی و سانسکریت مسلط بود.

سوال ۱۰۶) گزینه ۲

حکومت ساسانیان با اقدامات مهم پادشاهانی مانند شاپور یکم و شاپور دوم که موفقیت های سیاسی و نظامی بزرگی در داخل و خارج کسب کردند، گسترش یافت و تثبیت شد.

شاه تهماسب یکم با اتخاذ تدابیر مناسب، تهاجمات پیاپی ارتش عثمانی به خاک ایران را دفع کرد. بدین گونه شاه تهماسب در طول دوران ۵۴ ساله پادشاهی خود، با اتخاذ تدابیر و سیاست های مناسب داخلی و خارجی، توانست پایه های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم نماید.

سوال (۱۰۷) گزینه ۴

انقلاب مشروطه تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی پدیدار شده است.

هرودت به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر سفر، و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین ها را بررسی کرده است. در نقد روایت کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر حائز اهمیت است تا معلوم شود، روایت کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است. ارزش و اعتبار خبری که راوی آن، خود، به طور مستقیم شاهد رویداد بوده به مراتب از خبری که روایت کننده آن را از دیگران نقل کرده بیشتر است.

سوال (۱۰۸) گزینه ۲

الف) شاه تهماسب از نقاشان و هنرمندان چیره دست زمان خود بود.

ب) بخش عمده ای از اصلاحات غازان خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات ها و شبکه های آبیاری و اصلاح نظام زمین داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت های بخش کشاورزی انجام گرفت.

ج) شاه عباس اول در ۴۲ سال زمامداری، با اقدامات خردمندانانه و بهره گیری از مشاوران آگاه، ایران را به یکی از کانون های بزرگ سیاسی و اقتصادی جهان آن روز تبدیل کرد. به همین روی بسیاری از محققان و مورخان، عصر شاه عباس را عصر اقتدار و شکوفایی سلسله صفوی دانسته اند.

د) اختلافات با زمامداران عثمانی با عقد معاهده ای میان دو طرف به صلح منجر شد که تا اواخر حکومت کریم خان، که سپاه زندیه بصره را تصرف کرد، دوام آورد.

سوال ۱۰۹ (گزینه ۳)

*اقطاع:

در عصر سلجوقی، با تدبیر نظام الملک، شکلی از زمین داری با عنوان اقطاع که در دوره حکومت آل بویه رایج بود، گسترش یافت. اقطاع به انواع مختلف واگذاری زمین به افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دیوانی گفته می شد. نظام الملک با هدف نظارت و آباد کردن زمین های بایر و بلااستفاده، نظام اقطاع را توسعه داد. گرچه این سیاست در ابتدا نتایج و عواید مثبتی برای حکومت داشت، اما پس از نظام الملک به دلیل تمایل تدریجی صاحبان اقطاع به استقلال، سبب جدایی مناطقی شد که زمین های اقطاعی در آنها قرار داشتند و نهایتاً به ضعف و زوال حکومت سلجوقی کمک کرد.

*فئودال-واسالی:

پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹م، هرج و مرج اروپا را فرا گرفت و حملات طوایف غیر متمدن از شرق و شمال ۳ موجب گسترش ناامنی شد. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل اربابان، از جمله شاهان، درصدد برآمدند قسمت هایی از زمین ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زبردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند.

با توجه به توضیحات به تشریح گزینه ها می پردازیم:

(۱) در خصوص نظام فئودالی-واسالی صحیح است؛ اما برای نظام اقطاع که با هدف نظارت و آباد کردن زمین های بایر و بلااستفاده بوده است، صدق نمی کند.

(۲) در نظام فئودالی این زمین ها به فئودال ها واگذار می شدند و آنها نیز به زبردستان خود واگذار می کردند؛ اما در نظام اقطاع هر نوع واگذاری زمین (ممالک، شخصی، وقفی و...) صورت می گرفته است.

(۴) در خصوص نظام اقطاع صحیح است.

طبق متن کتاب برای نظام فئودالی، خدمات نظامی و غیر نظامی برای واگذاری صورت می گرفته است؛ حال خواجه نظام الملک که با هدف آبادانی و استفاده از زمین های بایر این نظام را دوباره در تاریخ ایران احیا کرد یک نوع خدمت در مقابلش از افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دریافت کرده است که آن هم همان احیای زمین بایر بوده است.

سوال ۱۱۰ (گزینه ۲)

موزه ها مهم ترین مکان گردآوری، نگهداری، مرمت، مطالعه و نمایش آثار باستانی (مکتوب، غیرمکتوب) هستند.

اسناد تاریخی از مهم ترین منابع پژوهش تاریخی به شمار می آیند و شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان ها، معاهدات سیاسی، نامه های شخصی و اداری، اسناد مالی و قضایی، گزارش های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و حقوقی

می شوند. با توجه به اهمیت اسناد در پژوهش های تاریخی، در بسیاری از کشورهای جهان محلی برای نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه بندی و آماده سازی آنها و استفاده محققان ایجاد شده است که به آن آرشیو گفته می شود. آرشیو ملی هر کشور محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش و معتبر مربوط به آن کشور است. (رد موارد الف و ب)

سوال (۱۱۱) گزینه ۴

در سال (۱۲۳۶ ش / ۱۸۵۷ م) پس از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد. ناصرالدین شاه از ۱۲۲۷ تا ۱۲۷۵ حکومت معاصر در ایران بوده است.

لویی چهاردهم قبل از انقلاب فرانسه در زمان لویی شانزدهم بوده است؛ پس باید به تاریخ قبل از ۱۷۸۹ م / ۱۱۶۸ ش مراجعت کرد. ضمن اینکه این پادشاه معاصر با شاهان صفوی بوده است.

سوال (۱۱۲) گزینه ۱

معروف ترین نارضایتی ایالتی ماجرای شلاق خوردن سه تن از علمای کرمان بود که برای مقابله با فرقه «شیخیه» در این شهر قیام کرده بودند. این سه، پس از آنکه به فلک بسته شدند، از شهر اخراج گردیدند.

سوال (۱۱۳) گزینه ۳

طراحان کودتا از طریق اشرف پهلوی و ژنرال نورمن شوارتسکف آمریکایی، محمدرضا پهلوی را که در پذیرش کودتا تردید داشت، متقاعد کردند که با کودتا موافقت کند.

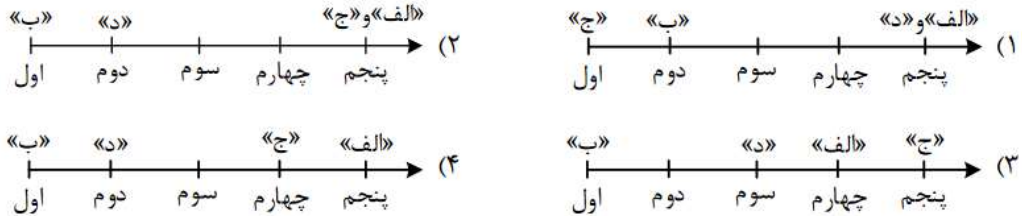
تشریح سایر گزینه ها:

(۱) شورای انقلاب از سال ۵۷ به بعد مطرح شده و مربوط به ماجراهای نزدیک و پس از پیروزی انقلاب اسلامی است.

(۲) با ورود مأمور ویژه سیا به ایران در اواسط تیر ۱۳۳۲ و ملاقات او با فضل الله زاهدی، مقدمات اجرای کودتا فراهم شد.

(۴) به دنبال جنایت هولناک ۱۷ شهریور، رئیس جمهور آمریکا به صراحت از رژیم پهلوی حمایت کرد.

- ۱۱۴- با توجه به مراحل پژوهش در جغرافیا، کدام تصویر منطبق با موارد زیر، ترسیم شده است؟
- الف - تغییر در شیوه کشت و مدیریت صحیح منابع، در جلوگیری از گسترش ریزگردها مؤثر است.
- ب - چرا در استان‌های زاگرسی کشور ما، پدیده ریزگردها، تشکیل شده و افزایش یافته است؟
- ج - تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر، علت وقوع ریزگردها در استان‌های زاگرسی محسوب می‌شود.
- د - به نظر می‌رسد وقوع ریزگردهای منطقه مورد مطالعه (در استان‌های زاگرسی)، در تابستان تشدید شود.

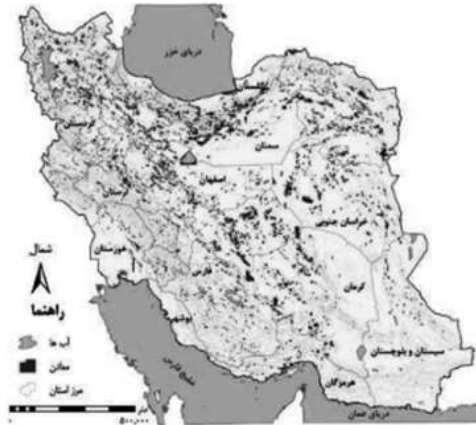
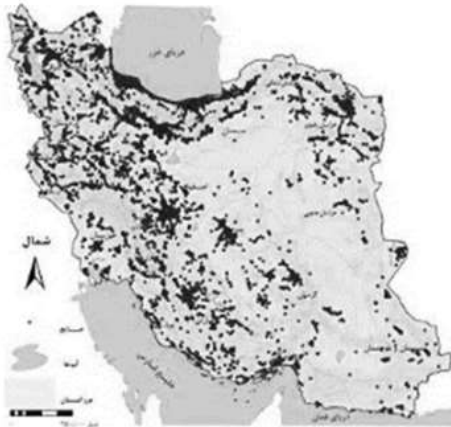

کلید سوال: ۲

پاسخ تشریحی:

مراحل پژوهش در جغرافیا به ترتیب شامل: ۱- طرح سؤال و بیان مسئله ۲- تدوین فرضیه ۳- جمع آوری اطلاعات ۴- پردازش اطلاعات ۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها است. مورد «الف» اشاره به یک پیشنهاد دارد (مرحله پنجم). مورد «ب» به صورت سوالی نوشته شده و اشاره مرحله اول یعنی طرح سؤال و بیان مسئله دارد. در مورد «ج»، نتیجه‌گیری شده است (مرحله پنجم). مورد «د»، حدس و پاسخ پیشنهادی محقق در مورد سؤال تحقیق است (مرحله دوم).

- ۱۱۵- با توجه به متن و نقشه‌های زیر، کدام عبارت با مشخصات «سؤالات کلیدی در جغرافیا» مطابقت دارد؟
«نواحی شرقی و مرکزی ایران از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند، ولی به دلیل اینکه به صورت محدود، مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند، با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند.»

- (۱) به علت وقوع پدیده و همچنین سؤالات «چطور» و «چه چیز» که به ترتیب، به ماهیت پدیده یا مسئله و سیر تکوین پدیده تأکید دارند، پاسخ داده است.
- (۲) به علت وقوع پدیده و همچنین سؤالات «چه کسی» و «چطور» که به ترتیب، به سیر تکوین پدیده و ماهیت پدیده یا مسئله تأکید دارند، پاسخ داده است.
- (۳) رکن اساسی جغرافیا و همچنین سؤالات «چرا» و «چه کسی» که به ترتیب، به سیر تحول پدیده و روابط متقابل انسان و محیط تأکید دارند، بررسی شده است.
- (۴) رکن اساسی جغرافیا و همچنین سؤالات «چه کسی» و «چه چیز» که به ترتیب، به روابط متقابل انسان و محیط و ماهیت پدیده تأکید دارند، بررسی شده است.

کلید سوال: ۴

پاسخ تشریحی:

با توجه به متن داده شده در سوال، عبارت «نواحی شرقی و مرکزی ایران»، به رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده اشاره دارد. همچنین سوالات چه کسی که بر روابط متقابل انسان و محیط تاکید دارد و چه چیز که بر ماهیت پدیده تاکید دارند در متن فوق بررسی شده اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سوال چطور، بر سیر تکوین پدیده و سوال چه چیز، بر ماهیت پدیده تاکید دارند که در این گزینه برعکس قید شده است.

گزینه ۲: سوال چه کسی، بر روابط متقابل انسان و محیط تاکید دارد.

گزینه ۳: سوال چرا، علت وقوع پدیده می‌پردازد.

۱۱۶- براساس موارد مطرح‌شده، کدام گزینه درست است؟

الف - گرم بودن و صعود هوا	ب - سنگینی و فرونشینی هوا
ج - در اطراف خط استوا	د - در اطراف مدار رأس‌السرطان
ه - کمربند کم‌فشار حاره‌ای	و - کمربند پرفشار جنب حاره‌ای

- ۱) موارد «الف»، «ج» و «ه» با آب‌وهوای گرم و مرطوب منطبق است و در این نواحی، عصرها باران‌های تند می‌بارد.
- ۲) موارد «الف»، «ب» و «د» مطابق با آب‌وهوای گرم و خشک است و در این ناحیه، رگبارهای کوتاه‌مدت اتفاق می‌افتد.
- ۳) آب‌وهوای گرم و مرطوب با موارد «ب»، «و» و «ه» مغایرت دارد و در این نواحی هر روز عصر باران‌های تند مشاهده می‌شود.
- ۴) آب‌وهوای گرم و خشک با موارد «الف» و «د» مغایر است و در این ناحیه، بارش‌ها به شکل نامنظم اتفاق می‌افتد.

کلید سوال: ۱

پاسخ تشریحی:

در ناحیه استوا (مناطق حاره‌ای) به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک **کانون کم فشار** ایجاد می‌شود. در این مناطق، **هوای گرم به سمت بالا صعود می‌کند** و با بالا رفتن سرد می‌شود و رطوبت خود را به صورت باران فرو می‌ریزد. در مناطق استوایی، **هر روز عصر باران‌های تند و رعد و برق** مشاهده می‌شود.

۱۱۷- مطابق با متن زیر، کدام عبارت، درست است؟

«در نواحی دارای ماسه‌های ریز و فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌هایی وسیع پدید می‌آورد. ماسه‌های جابه‌جاشده اگر به موانعی مثل گیاهان یا قطعات سنگ برخورد کنند یا سرعت باد در منطقه کاهش یابد، روی هم انباشته می‌شوند.»

- ۱) چاله‌های بادی از طریق فرسایش تراکمی و در ادامه تلماسه‌ها یا هودو توسط فرسایش کاوشی تشکیل می‌شود.
- ۲) تلماسه‌ها یا هودو و دشت‌های ریگی به ترتیب، توسط فرسایش تراکمی و کاوشی در دشت لوت تشکیل شده‌اند.
- ۳) چاله‌های بادی از طریق فرسایش کاوشی و در ادامه تلماسه‌ها یا دون، توسط فرسایش تراکمی تشکیل می‌شود.
- ۴) تلماسه‌ها یا دون و دشت‌های ریگی به ترتیب، توسط فرسایش کاوشی و تراکمی در دشت لوت تشکیل شده‌اند.

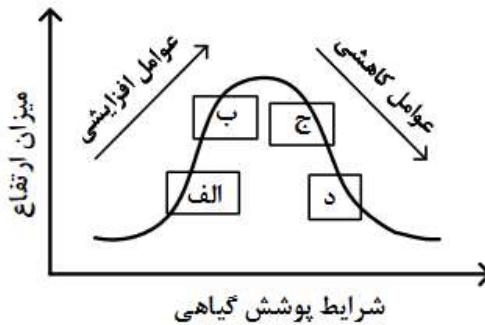
کلید سوال: ۳

پاسخ تشریحی:

در نواحی دارای ماسه‌های ریز، و به‌ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌هایی وسیع پدید می‌آورد (چاله‌های بادی). ماسه‌هایی که به وسیله باد در سطح زمین حرکت می‌کنند، اگر به موانعی مثل گیاهان و بوته‌های خار یا

قطعات سنگ و نظایر آن برخورد کنند و متوقف شوند یا سرعت باد در منطقه کاهش یابد، روی هم انباشته می‌شوند و سرانجام تلماسه‌ها یا تپه‌های ماسه‌ای را تشکیل می‌دهند. چاله‌های بادی از اشکال فرسایش کاوشی و تلماسه‌ها از اشکال تراکمی در بیابان‌ها هستند.

۱۱۸- کدام عبارت مطابق با تصویر زیر و رابطه پراکندگی پوشش گیاهی با ارتفاع، مفاهیم درستی را مطرح کرده است؟

- ۱) در «ج» تعداد گونه و قد گیاهان، کمتر از «الف» است اما انتظار داریم میزان تولید ماده آلی آن بیشتر باشد.
- ۲) در «الف» تعداد گونه و قد گیاهان، کمتر از «ج» است و انتظار می‌رود میزان تولید ماده آلی آن نیز کمتر باشد.
- ۳) در «ب» فصل رویش گیاهان، بلندتر از «د» است و همچنین سرعت رشد گیاهان، کمتر خواهد بود.
- ۴) در «د» فصل رویش گیاهان، بلندتر از «ب» است و در نتیجه سرعت رشد گیاهان، کمتر خواهد شد.

کلید سوال: ۱

پاسخ تشریحی:

نوع ناهمواری‌ها و ارتفاع در پراکندگی پوشش گیاهی نواحی تأثیر می‌گذارد. هرچه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آنها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود. همانطور که در نمودار مشخص است، در «ج»، چون ارتفاع بیشتر از «الف» است، در نتیجه تعداد گونه و قد گیاهان کمتر است. توجه شود چون در نمودار، پوشش گیاهی در نقطه «ج» بیشتر از «الف» است، در نتیجه میزان تولید ماده آلی آن بیشتر است.

۱۱۹- با توجه به موارد طرح‌شده، کدام گزینه به‌درستی تدوین و تنظیم شده است؟

- الف - دید ترکیبی معادل با مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌ها، در یک مکان است.
 - ب - حرکت ماسه‌های روان در نواحی بیابانی، راه‌سازی و آمدوشد را برای انسان دشوار کرده است.
 - ج - بهره‌برداری وسیع از معادن نواحی بیابانی، می‌تواند فرسایش را در این نواحی گسترش دهد.
 - د - ماسه‌هایی که به‌وسیله باد حرکت می‌کنند در صورت کاهش سرعت باد، تلماسه‌ها را تشکیل می‌دهند.
- ۱) با در نظر گرفتن موارد «الف» و «د» می‌توان مورد «ب» را مدیریت کرد و از وقوع مورد «ج» جلوگیری نمود.
 - ۲) در صورتی که مورد «ج» با توجه به شرایط «ب» و «د» انجام شود می‌توان از وقوع مورد «الف» جلوگیری نمود.
 - ۳) وقوع موارد «ب»، «ج» و «د» به‌دلیل توجه نداشتن به توان‌ها و ظرفیت‌های محیط طبیعی یا جغرافیایی است.
 - ۴) عملکرد انسان در مورد «د» با دو روش درک توان‌ها برای رفع نیاز و نگاه سودجویانه است که منجر به مورد «ب» می‌شود.

کلید سوال: ۱

پاسخ تشریحی:

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند. با در نظر گرفتن دید ترکیبی «مورد الف» و با توجه به این مسئله که «ماسه‌هایی که به وسیله باد حرکت می‌کنند در صورت کاهش سرعت باد، تلماسه‌ها را

تشکیل می‌دهند» «مورد د»، می‌توان حرکت ماسه‌های روان در مناطق بیابانی را مدیریت کرد «مورد ب» و از فرسایش در نواحی بیابانی جلوگیری کرد «مورد ج».

۱۲۰- کدام عبارت در خصوص «جغرافیای اقتصادی کشورهای جهان» به‌درستی تدوین شده است؟

- (۱) کره جنوبی همانند سنگاپور و استرالیا در نظام سرمایه‌داری جهانی از کشورهای نیمه‌پیرامون محسوب می‌شوند و همچنین از صادرکنندگان مهم کالاهای صنعتی هستند.
- (۲) چین همانند ژاپن و کره جنوبی در نظام سرمایه‌داری جهانی از کشورهای نیمه‌پیرامون به‌شمار می‌روند و همچنین از تولیدکنندگان عمده قطارهای پرسرعت هستند.
- (۳) ایالات متحده آمریکا همانند روسیه، چین و هند بیشترین میزان خطوط ریلی را در جهان دارند و همچنین بخش عمده گندم جهان را تولید می‌کند.
- (۴) استرالیا همانند ایالات متحده آمریکا بخش عمده ذرت جهان را تولید می‌کند و از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان به‌شمار می‌رود.

کلید سوال: ۳

پاسخ تشریحی:

کشورهای ایالات متحده آمریکا، روسیه، چین و هند بیشترین میزان خطوط ریلی را در جهان دارند. از طرفی، از مهم‌ترین نواحی کشت غله تجاری در دنیا مزارع وسیع گندم در چین، هند، ایالات متحده آمریکا، روسیه، کانادا، فرانسه و استرالیاست. این کشورها بخش عمده گندم جهان را تولید می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

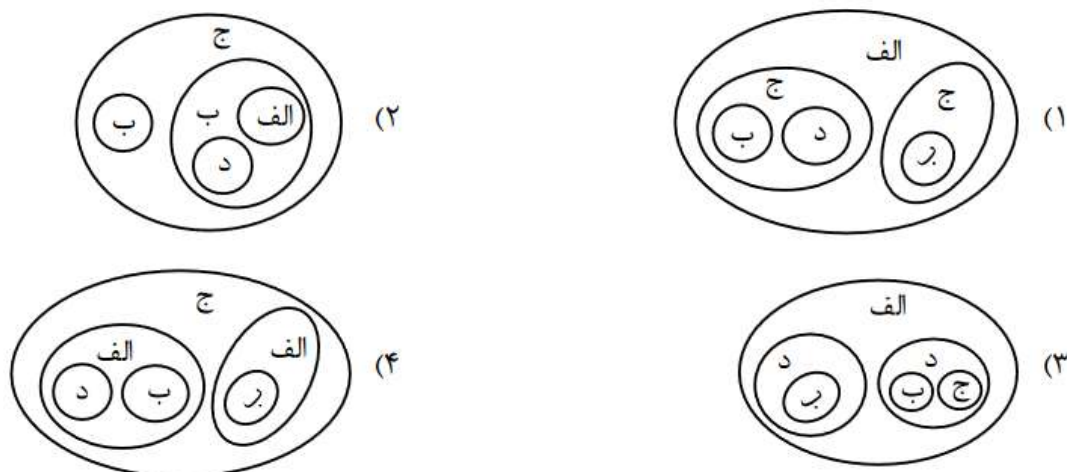
گزینه ۱: کشور استرالیا در دسته کشورهای مرکز قرار می‌گیرد.

گزینه ۲: کشور ژاپن در دسته کشورهای مرکز قرار می‌گیرد.

گزینه ۴: ذرت به طور وسیعی در اغلب نواحی دنیا کشت می‌شود. ایالات متحده آمریکا (به تنهایی) حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.

۱۲۱- با توجه به انواع نواحی سیاسی، کدام تصویر به‌درستی ترسیم شده است؟

الف: ناحیه سیاسی ملی ب: ناحیه سیاسی فراملی ج: ناحیه سیاسی فراملی د: ناحیه سیاسی ویژه

کلید سوال: ۴

پاسخ تشریحی:

با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت که یک فضای جغرافیایی را اداره می کند، نواحی سیاسی به انواع مختلف شامل ۱- ناحیه سیاسی فروملی ۲- ناحیه سیاسی ملی ۳- ناحیه سیاسی فراملی ۴- ناحیه سیاسی ویژه تقسیم می شوند. ناحیه سیاسی فروملی، یک واحد جغرافیایی مانند روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان است. از طرفی، ناحیه سیاسی ویژه ناحیه ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد؛ مانند نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری. این نواحی زیر مجموعه ناحیه سیاسی ملی هستند. ناحیه سیاسی فراملی عبارت است از چند کشور که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه ای قرار گرفته اند. پس از ناحیه سیاسی ملی زیرمجموعه ناحیه سیاسی فراملی است.

۱۲۲- وضعیت ساکنان نواحی روستایی، در کدام عبارت به درستی تدوین شده است؟

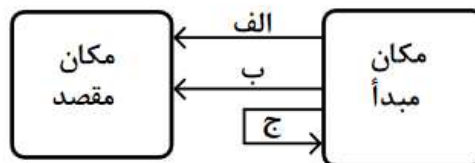
- (۱) با وجود فعالیت های اقتصادی متفاوت با شهرها، از نظر دسترسی به خدمات حمل و نقل و درمانی و تسهیلات، با محدودیت کمتری همراه هستند.
- (۲) به دلیل میزان جمعیت کمتر نسبت به شهرها، فضای سکونت و فعالیت و امکانات درمانی و آموزشی آنها، محدودتر و فشرده تر می باشد.
- (۳) میزان جمعیت کمتری نسبت به شهرها دارند و از نظر شیوه زندگی و مناسبات اجتماعی، تغییرات اجتماعی بر وابستگی اجتماعی غلبه دارد.
- (۴) علاوه بر اشتغال بیشتر در فعالیت های نوع اول، در مقایسه با شهرها چشم انداز طبیعی این نواحی بر چشم اندازهای صنعتی، غلبه دارد.

کلید سوال: ۴

پاسخ تشریحی:

بیشتر روستاییان به کشاورزی (فعالیت های نوع اول) اشتغال دارند. در روستاها چشم اندازهای طبیعی بیشتر و در شهرها، چشم اندازهای صنعتی غالب است.

۱۲۳- با توجه به تصویر زیر و مشخصات انواع کشتی ها در حمل و نقل آبی، کدام عبارت درست است؟

- (۱) موارد «الف» یا «ب» با کشتی های مسافربری و تفریحی کروز یا کشتی های کانتینری برای حمل مواد پتروشیمی، مطابقت دارد.
- (۲) موارد «ب» یا «الف» با کشتی های فلّه بر برای حمل مواد پتروشیمی یا کشتی های رو - رو برای حمل خودروهای صادراتی، مطابقت دارد.
- (۳) مورد «الف» برای کشتی های باربری است و مورد «ج» برای کشتی های اقیانوس پیمای تفریحی - گردشگری رو - رو، مناسب است.
- (۴) مورد «ب» برای کشتی های رو - رو ویژه حمل خودروهای صادراتی است و مورد «ج» برای کشتی های کروز یا کشتی های فلّه بر، مناسب است.

کلید سوال: ۲

پاسخ تشریحی:

از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات از مکان مبدا به مقصد استفاده می‌شود. در کشتی‌های رو-رو تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند. لازم به ذکر است که مورد «ج» اشاره به کشتی‌های کروز دارد که کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند و مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و دوباره به مبدا باز می‌گردانند.

۱۲۴- کدام عبارت با توجه به موارد زیر به‌درستی تنظیم شده است؟

الف - وقوع بارش به میزان ۲۰ میلی‌متر در مدت‌زمان ۲ ساعت با شدت زیاد

ب - وقوع بارش به میزان ۲۰ میلی‌متر در مدت‌زمان ۲۴ ساعت با شدت کم

ج - طی شدن مدت‌زمان کمتر برای تخلیه آبراهه‌ها در حوضه‌های آبخیز گرد

د - طی شدن مدت‌زمان بیشتر برای تخلیه آبراهه‌ها در حوضه‌های آبخیز کشیده

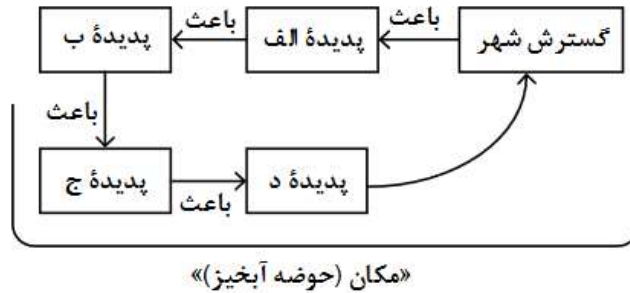
- ۱) اگر مورد «الف» با «ج» و مورد «ب» با «د» همراه باشد به‌ترتیب، احتمال وقوع سیل و زمین‌لغزش بیشتر می‌شود.
- ۲) اگر مورد «الف» با «د» و مورد «ب» با «ج» همراه باشد به‌ترتیب، احتمال وقوع سیل و زمین‌لغزش بیشتر می‌شود.
- ۳) با همراه شدن موارد «ب» با «د» و «الف» با «ج» به‌ترتیب، مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین شرایط وقوع سیل فراهم می‌شود.
- ۴) با همراه شدن موارد «الف» با «ج» و «ب» با «د» به‌ترتیب، مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین شرایط زمین‌لغزش فراهم می‌شود.

کلید سوال: ۱

پاسخ تشریحی:

در بین عناصر آب و هوایی، حجم بارش و مدت زمان آن نقش مهمی در وقوع سیل دارد. بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند. از طرفی، در حوضه‌های گرد، مدت زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند و موجب سرریز و وقوع سیل می‌شوند. همچنین، بارش‌هایی که شدت آنها کمتر اما مدت آنها بیشتر است، تأثیر بسیار بیشتری در وقوع زمین‌لغزش دارند. مدت زمان بیشتر برای تخلیه آبراهه‌ها سبب نفوذ بیشتر آب در دامنه و ایجاد زمین‌لغزش می‌شود.

۱۲۵ - با توجه به اینکه در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه خود از هم تأثیر می‌پذیرند، کدام گزینه مطابق با تصویر زیر، به مطلب درستی اشاره دارد؟

- (۱) الف: از بین بردن پوشش گیاهی - ب: تنگ‌تر شدن مجرای رودها - ج: افزایش نفوذپذیری خاکها - د: برهم خوردن تعادل جریان رودها
- (۲) الف: از بین بردن پوشش گیاهی - ب: کاهش نفوذپذیری خاکها - ج: تنگ‌تر شدن آبراهه‌ها - د: برهم خوردن تعادل جریان رودها
- (۳) الف: پل‌سازی و دیواره‌سازی - ب: تنگ‌تر شدن مجرای رودها - ج: وقوع سیل - د: وقوع خسارت در شهرها از طریق تحمیل سیلاب
- (۴) الف: پل‌سازی و دیواره‌سازی - ب: کاهش نفوذپذیری خاکها - ج: وقوع سیل - د: وقوع خسارت در شهرها از طریق تحمیل سیلاب

کلید سوال: ۳

پاسخ تشریحی:

شهرهای متعددی در کناره رودها گسترش یافته است که باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها بر اثر دست‌کاری‌های انسانی (مثل دیواره‌بندی، مجراسازی، پل‌سازی، پوشاندن روی رودها و ورود فاضلاب‌های شهری) در نواحی شهری شده و رودها را وادار کرده است که در مناطق شهری از بستر تعیین شده تجاوز کنند و طغیان یا سیلاب را به شهرها تحمیل نمایند. احداث سازه‌های نامناسب در مسیر رودها، مانند ساختن پل‌هایی با دهانه‌های تنگ و پایه‌های زیاد موجب سیل می‌شوند؛ زیرا در اثنای وقوع سیل، تنه‌ها و شاخه‌های درختان کنده شده نمی‌توانند از دهانه‌های این پل‌ها عبور کنند و سرانجام باعث سرریز شدن آب و حتی تخریب پل‌ها می‌شوند.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

○ تجزیه و تحلیل اولیه :

با توجه به بررسی سوالات درس منطق و فلسفه کنکورهای سالهای اخیر سوالات این آزمون نیز در همان سبک و سیاق پیشین و میزان دشواری مورد انتظار قابل ارزیابی است. در این آزمون ۷ سوال از منطق، ۵ سوال از فلسفه یازدهم و نیز ۸ سوال از فلسفه دوازدهم مطرح گردیده بود که همچنان نشانگر اهمیت بالای فلسفه دوازدهم میباشد.

درجه دشواری سوالات در نگاهی کلی در حد انتظار همچون سالهای گذشته بوده و طبق معمول از جمله دروس دشوار رشته انسانی به شمار می آید.

در سوالات منطق روتین ثابت و سبک طراحی سوالات حفظ شده و مشابه سوالات ۱۳۱، ۱۲۸، ۱۲۷، ۱۲۶ دفعات متعدد در کنکورهای گذشته تکرار شده است صرفاً در سوال ۱۳۰ سبک طراحی نسبتاً متفاوت داشته ایم که البته این نیز با تسلط به احکام فضا یا به راحتی قابل پاسخگویی بود.

از فلسفه یازدهم صرفاً ۵ سوال از درس های ۲ و ۴ و ۶ و ۸ و ۱۰ مطرح شده بود که هر یک از این دروس از جمله دروس مهم و چالشی کتاب فلسفه یازدهم میباشند. با اینکه تعداد سوالات از فلسفه یازدهم کمتر بوده اما کلید های پیشنهادی حاکی از این است که تعداد سوالات دو جوابی و دامدار در این درس اهمیت آنرا نشان میدهد از پنج سوال دوسوال 133 و 135 از جمله سوالات نسبتاً آسان بوده که با تسلط بر متن کتاب قابل پاسخگویی بود.

لیکن در سوالات ۱۳۶، ۱۳۴ و ۱۳۷ همچون سالهای گذشته شاهد سوالات مقایسه ای و نسبتاً مفهومی بودیم. در فلسفه دوازدهم جمعاً ۸ سوال داشته ایم که از دروس ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۶ و ۹ و ۱۰ و ۱۲ مطرح شده بود که نشان از اهمیت بالای نیمسال اول دوازدهم در طرح سوالات منطق و فلسفه کنکور است. در سوالات فلسفه دوازدهم تیپ طراحی همچون سالهای گذشته بوده و نیز سوالات مقایسه ای و مفهومی زیادی به چشم دیده میشود. برخی از سوالات همچون سوال ۱۴۲ و ۱۴۳ دامدار بوده و نیاز به عمق و بررسی کامل دارد.

در نگاه کلی با توجه به رویکرد طراحی سوال در سالهای گذشته به داوطلبین سالهای آینده توصیه میشود این درس را از همان ابتدا جدی گرفته و مطالعه مفهومی و تست زنی بالایی از آن داشته باشند.

با آرزوی موفقیت_ جعفرزاده

✓ استاد سباجعفرزاده صابری (رتبه 29 کنکور، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه: پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

۱۲۶_ گزینه ۴ (منطق دهم، لفظ و معنا)

در عبارت مطرح شده در گزینه ۴ با توجه به فعل " است " و نیز حرف " نه " میتوان برداشت دو پهلو از آن داشت.

۱_ کلام فلسفه است اما عرفان فلسفه نیست.

۲_ کلام فلسفه است و عرفان نیست .

یادتان باشد هرگاه قید منفی همراه با فعل مثبت در جمله بیاید احتمال وجود مغالطه ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد همچون گزینه ۲ که میتوان به دو صورت برداشت کرد:

۱_ مردم شهر شما همچون ما باعاطفه نیستند.

۲_ مردم شهر شما برخلاف ما باعاطفه نیستند (ما باعاطفه هستیم)

در گزینه ۱ نیز احتمال مغالطه ابهام در مرجع ضمیر و در گزینه ۳ احتمال مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود دارد.

۱۲۷_ گزینه ۲ (منطق دهم_ مفهوم و مصداق)

مفاهیمی که مشترک لفظی هستند ممکن است مفاهیم کلی یا جزئی باشند برای مثال شیر_ شیر که مفاهیمی کلی هستند یا پروانه به عنوان نوعی حشره مفهومی کلی اما در مورد اسامی اشخاص مفهومی جزئی است پس اشتراک لفظی ارتباطی به نوع مفهوم کلی یا جزئی ندارد. بررسی سایر گزینه ها :

(۱) لزوما تمامی مصادیق مفاهیم کلی، جزئی محسوب نمیشوند.

(۳) تمامی مفاهیم خیالی کلی نیستند و ممکن است جزئی باشند برای مثال مفاهیم داستانی یا کارتونی

(۴) ممکن است کلی نیز باشد مثلاً کلی تک مصداقی: مولود کعبه_ ضامن آهو و....

۱۲۸_ گزینه ۳ (منطق دهم_ مفهوم و مصداق)

در حل اینگونه سوالات باتوجه به گفته سوال بهترین راه کشیدن نمودار و شکل است بدین صورت که رابطه بین مفهوم A و B عموم خصوص مطلق با اخص بودن A و نیز رابطه بین مفهوم B و C نیز عموم خصوص مطلق است با اخص بودن B .

به یاد داشته باشید که در چنین صورتی رابطه بین اخص ترین مفهوم با نقیض اعم ترین مفهوم (A و C) تباین و رابطه بین مفهوم اعم با نقیض مفهوم اخص (C و نقیض B) عموم خصوص من وجه خواهد بود.

✓ استاد سباجعفرزاده صابری (رتبه 29 کنکور ، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش ، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه : پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

۱۲۹- گزینه ۱ (منطق دهم_ شرایط و اقسام تعریف)

در گزینه یک تعریف جسمانی برای جماد علاوه بر جمادات شامل نباتات و حیوانات نیز میشود و از این رو علاوه بر مصادیق خود مفهوم مجهول شامل مصادیق مفاهیم غیری نیز میشود و نیز تعریف نوعی تفکر برای برهان هم مانع نیست چون علاوه بر برهان که نوعی استدلال است تعریف نیز نوعی تفکر محسوب میشود پس مانع نیست.

بررسی سایر گزینه ها:

(۲) جامع نیست_ مانع نیست.

(۳) صحیح_ جامع نیست.

(۴) هر دو تعریف صحیح است.

۱۳۰- گزینه ۲ (منطق دهم_ احکام قضایا)

این سوال بر خلاف طولانی و نسبتاً وقت گیر بودن با تکنیک های تست زنی و نیز تسلط بر احکام قضایا به راحتی قابل پاسخگویی است. با حل بخش دوم سوال پاسخ صحیح مشخص می شود.

اگر قضیه B موجب جزئیه باشد عکس آن نیز موجب جزئیه خواهد بود متداخل موجب جزئیه موجب کلیه میشود و عکس آن نیز مجدداً موجب جزئیه خواهد بود. پس حالت دوم صرفاً در صورتی برقرار است که قضیه موجب جزئیه باشد (درستی گزینه ۲ و رد سایر گزینه ها)

۱۳۱- گزینه ۳ (منطق دهم؛ قیاس اقترانی)

تیپ این سوال مشابه با سوالات سالهای پیش بوده و با توجه به شرایط اعتبار قیاس اقترانی به راحتی قابل حل است. از آنجایی که نتیجه قیاس هیچ الف ج نیست میباشد علامت الف و ج هر دو در نتیجه مثبت بوده است از این رو با توجه به شرط سوم اعتبار قیاس اقترانی بایستی در مقدمات نیز مثبت باشند مورد الف که در یکی از مقدمات قاس مثبت است بنابراین در مقدمه دیگر نیز بایستی ج علامت مثبت داشته باشد. تنها گزینه ای که علامت ج در آن مثبت است گزینه سوم میباشد پس پاسخ صحیح همین گزینه است.

✓ استاد سباجعفرزاده صابری (رتبه 29 کنکور ، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش ، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه : پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

۱۳۲_گزینه ۲ (منطق دهم؛ قضیه شرطی و قیاس استثنایی)

باتوجه به خواسته سوال بایستی دنبال قضیه مانعه الرفع در گزینه ها باشیم به عبارتی قضیه ای که کذب همزمان دوطرف آن محال است. بررسی گزینه ها:

۱) آیا امکان دارید ماده طلا باشد ولی فلز نباشد (خیر_ مانعه الرفع) _ آیا امکان دارد جمله خبری نباشد اما قضیه باشد (بله مثل جملات پرسشی انکاری_ مانعه الرفع نیست).

۲) آیا امکان دارد انسان چشم نداشته باشد و نابینا هم نباشد (خیر_ مانعه الرفع) _ آیا امکان دارد حیوان پرنده باشد ولی مهره دار نباشد (خیر_ مانعه الرفع).

۳) آیا امکان دارد موجود حیوان باشد ولی دارای اراده نباشد (خیر_ مانعه الرفع) _ آیا امکان دارد مربع نباشد ولی چهارضلعی باشد (بله_ مانعه الرفع نیست).

۴) آیا امکان دارد عدد فرد نباشد و بر دو هم قابل تقسیم نباشد (خیر_ منفصل حقیقی) _ آیا امکان دارد جسمی هم زرد باشد و سفید باشد (خیر_ مانعه الرفع).

۱۳۳_گزینه ۱ (فلسفه یازدهم_ ریشه و شاخه های فلسفه)

در پاسخگویی به این نوع سوالات تشخیص موضوع سوال از مهم ترین گام های حل مساله است دقت کنید در سوال اول موضوع شناخت هستی نیست بلکه وابستگی شناخت هستی به پذیرش امکان شناخت است به نوعی اشاره به عبارت (معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت میباشد) است از این رو سوال در حیطه معرفت شناسی است.

در سوال دوم نیز موضوع شناخت و حیانی می باشد که باز هم در حیطه معرفت شناسی و ابزار و اقسام شناخت است دقت کنید که فلسفه دین شامل سوالاتی اساسی و بنیادین در زمینه دین است نه ابزار شناخت دین یا همان وحی.

۱۳۴_گزینه ۱ (فلسفه یازدهم_ آغاز تاریخی فلسفه، چپستی انسان ۱)

هر چند عبارت موجود در گزینه یک به صورت مستقیم در متن کتاب درسی اشاره نشده است اما میدانیم که نخستین مسائل فلسفی از جمله مسائلی همچون منشاء دگرگونی های طبیعت، خوبی و بدی، زندگی و مرگ از همان نخستین روزهای آغاز حیات فلسفی انسان وجود داشته است.

✓ **استاد سباجعفرزاده صابری** (رتبه 29 کنکور ، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش ، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه : پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

همچنین در فعالیت کتاب درسی نیز خیر و شر در گفته های زرتشت اشاره به چنین بحث هایی دارد.
بررسی سایر گزینه ها :

۲) افلاطون نخستین فیلسوفی بود که به صورت روشن از انسان شناسی فلسفی سخن گفت هرچند نظرات او منعکس کننده نظرات سقراط نیز هست اما درباره سوسفسطائیان نمیتوان چنین چیزی گفت.

۳) به توالی تاریخی فلاسفه دقت کنید پارمنیدس و فلاسفه پیش از سقراط قبل از افلاطون بوده اند نه بعد از آن.

۴) منبع درک و تبیین دگرگونی های عالم از منظر فلاسفه نخستین با عقل بوده است نه بر اساس مشاهدات.

۱۳۵_گزینه ۲ (فلسفه یازدهم؛ امکان شناخت)

بر اساس نظر گرگیاس گفتیم اگر امکان شناخت وجود نداشته باشد امکان هیچگونه تعلیم و تعلمی هم وجود نخواهد داشت از این رو وجود نظام تعلیم و تربیت به معنای پذیرش امکان شناخت و امکان انتقال آن به دیگری است.

۱۳۶_گزینه ۲ (فلسفه یازدهم؛ نگاهی به تاریخچه معرفت)

این سوال از جمله سوالات بحث برانگیز این آزمون بوده است و احتمال صحیح بودن گزینه ۳ و ۴ نیز بعید نیست.
بررسی گزینه ها:

۱) عدم اطمینان از وجود یا عدم خدا به معنای نسبی گرایی نیست و نشان از آن نمی باشد

۲) در ظاهر عبارت اشاره به نسبی گرایی دارد اما آنچه که این گزینه را دچار شک میکند قید یقینی است هرچند نسبی گرایان حواس هرکس را نسبت به خود او معتبر میدانستند اما همچنان قائل به یقینی بودن و ملاکی واحد برای حقیقت نبودند.

۳) در ظاهر این گزینه نیز اشاره به نسبی گرایی پراگماتیستی دارد اما اینکه اندیشه برخی از نسبت به برخی دیگر سودمندتر دانسته به نوعی اشاره به ارجحیت یکی بر دیگری دارد در حالی که معیار حقیقت از منظر نسبی گرایان صرفاً حواس هرکس نسبت به خودش است.

۴) این گزینه نیز میتواند درست باشد چرا که حواس تنها راه شناخت از منظر نسبی گرایان است و احتمال هم دارد که به عنوان پاسخ مطرح شود.

✓ **استاد سباجعفرزاده صابری** (رتبه 29 کنکور ، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش ، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه : پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

۱۳۷- گزینه ۱ (فلسفه یازدهم_ چستی انسان ۲)

عبارت روی سوال به نوعی اشاره به این دارد که نمیتوان روح را انکار کرد و انسان را صرفاً به موجودی زمینی و مادی تقلیل کرد از این رو اگر چنین کاری را انجام دهیم هرگونه شهود، کرامات و ویژگی های متعالی و نیز گرایش به کمالات را بپذیریم اما ممکن است خرد را صرفاً سلسله ای از اعصاب و روان تلقی کرد و آن را بخشی از جسم دانست.

۱۳۸- گزینه ۲ (فلسفه دوازدهم_ هستی و چستی)

هرچند گفتیم حمل وجود بر ماهیت نیازمند دلیل است اما حمل ماهیت بر وجود نیز نیازمند دلیل است مانند اینکه بگوییم وجود انسان است یا درخت انسان است که امری امکانی بوده و نیازمند دلیل میباشد. گزینه یک نیز ممکن است نظر طراح باشد اما اگر منظور از قید ضرورتاً اشاره به ضروری بودن ویژگی میرا بودن و مرگ اندیش بودن برای انسان باشد نادرست است.
بررسی سایر گزینه ها:

۱) گزینه یک نیز ممکن است نظر طراح باشد اما اگر منظور از قید ضرورتاً اشاره به ضروری بودن ویژگی میرا بودن و مرگ اندیش بودن برای انسان باشد نادرست است.

۳) هستی و چستی دو مفهوم مختلف از یک موجود واحد هستند و ما از هر دو یک چیز را نمیفهمیم
۴) حیوان و ناطق اجزای انسان نیست بلکه جزئی از تعریف مفهوم انسان تلقی میشود.

۱۳۹- گزینه ۲ (فلسفه دوازدهم_ جهان ممکنات)

از آنجایی که در صورت سوال ذکر شده مصداق مورد نظر تحقق یافته است پس آنچه که قطعاً میتوان گفت این است که چنین مفهومی قطعاً بوجود آمده است و وجود برایش ضرورت یافته اما اینکه واجب الوجود بالذات بوده یا بالغیر به طور قطعی قابل تشخیص نیست.

۱۴۰- گزینه ۱ (فلسفه دوازدهم_ جهان علی و معلولی)

باتوجه به نظر فلاسفه مسلمان اصل علیت خود پایه و اساس هر نوع تجربه ای است و ما قبل از هرگونه پرسش از چرایی یک چیز به درک اصل علیت رسیده ایم و دانسته ایم که هیچ چیز خود به خود بوجود نمی آید. دقت کنید که این درک به طور ناخودآگاه نبوده است (رد گزینه ۳) و با استدلال عقلی درک کرده است.

✓ **استاد سباجعفرزاده صابری** (رتبه 29 کنکور ، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش ، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه : پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

۱۴۱_گزینه ۴ (فلسفه دوازدهم_جهان علی و معلولی؛ کدام تصویر از جهان)

همانگونه که در کتاب درسی گفته شده انکار اصل سنخیت مساوی است با انکار نظم و هماهنگی در میان پدیده های جهان، از بین رفتن پشتوانه عقلی تحقیقات و یافته های علمی و از بین رفتن هرگونه قدرت پیش بینی اما باوجود انکار سنخیت میتوان وجود مبداهستی را پذیرفت و به نوعی تفسیر کرد همچون نظریات مه بانگ و انفجار عظیم و...

۱۴۲_گزینه ۳ (فلسفه دوازدهم_خدا در فلسفه ۲)

از جمله دیگر سوالات بحث برانگیز بین دبیران و دانش آموزان این سوال بوده است که پاسخ طراح میتواند باتوجه به نکاتی که در نظر داشته متفاوت باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) باتوجه به متن کتاب درسی نتیجه گیری نهایی برهان ابن سینا تقسیم موجودات به واجب الوجود بالذات و بالغیر بوده است و نه امکانی و واجب الوجود .

۲) این جمله هرچند در ظاهر ممکن است شبیه جمله راسل تلقی شود اما با مراجعه به کتاب درسی خواهید دید که عین این جمله نیست راسل میگوید: اگر هرچیزی باید علتی داشته .

باشد، پس خدا نیز نیازمند علت است. اگر چیزی بدون علت، وجود تواند داشت این چیز هم میتواند خدا باشد و هم جهان.

۳) محتمل ترین گزینه در بین سایر گزینه ها این گزینه است البته بایستی توجه داشت که عبارت نیاز عقل به باور خدا قابل تامل است چرا که از نظر فلاسفه مسلمان این عقل است که ابتدا خدا را اثبات میکند و سپس معناداری زندگی را میپذیرد.

۴) تفاوت برهان ابن سینا و ملاصدرا در ملاک نیازمندی موجودات به علت است و نه صرفا نیازمندی آنها.

۱۴۳_گزینه ۴ (فلسفه دوازدهم_عقل در فلسفه ۲)

بر اساس نظر فلاسفه مسلمان پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی و پذیرش عقل است از این رو ایمان بدون عقل ارزش چندانی ندارد و پایه و اساس ایمان استدلال عقلی و برهان میباشد.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) ایمان و شناخت عقلانی دو حقیقت متمایز نیستند بلکه مکمل یکدیگرند.

✓ **استاد سباجعفرزاده صابری** (رتبه 29 کنکور ، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش ، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه : پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

بسمه تعالی

❖ پاسخ نامه تشریحی سوالات منطق و فلسفه نوبت دوم کنکور (تیر ماه 1404)

- (۲) عقل فعال دانش ها را در اختیار انسان نمی گذارد بلکه باعث به فعلیت رسیدن آن می شود.
(۳) هرکس که عادت کند سخن بی دلیل را بپذیرد از حقیقت انسانی خود خارج شده است.

۱۴۴_گزینه ۳ (فلسفه دوازدهم_ دوره میانی)

بر اساس طبیعت شناسی ابن سینا هرگونه تضاد و تعارض و تزامم لازمه جهان طبیعت و ذات ماده است.
بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) طبیعت به شرط نبود مانع هرچیز را به خیر و کمال مطلوبش میرساند نه ضرورتا
(۲) برعکس گفته شده و منشا حرکات و تغییرات هرچیز طبع و ذات خاص آن چیز است نه برعکس
(۴) علم حقیقی در نتیجه تحقیق در رابطه میان پدیده ها و رابطه آنها با منشا جهان طبیعت و خدا میسر میشود.

۱۴۵_گزینه ۴ (فلسفه دوازدهم_ حکمت معاصر)

گزینه ۴ باتوجه به متن کتاب درسی و آثار شهید مطهری کاملا صحیح میباشد.
بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) اساتید فلاسفه اسلامی از قبل نیز با این فلاسفه فقید آشنایی داشته اند.
(۲) در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم علامه طباطبایی مسائل روز فلسفی را بررسی کرده و نه شفای ابن سینا یا اسفار ملاصدرا
(۳) عبارت برعکس مطرح شده است و علامه در جهت گسترش فعالیت های خود به خارج از حوزه با اساتید دانشگاه ها ملاقات کردند نه برعکس.

✓ **استاد سباجعفرزاده صابری** (رتبه 29 کنکور ، مشاور و مدرس رسمی آموزش و پرورش ، طراح و مدرس کانون قلم چی)

توجه : پاسخها بر اساس دفترچه اعلامی سایت سازمان سنجش می باشد.

- ۱۴۶- موارد زیر، به ترتیب، کدام اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری را بیان می‌کند؟
- الف - گاهی برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، باید زیر بار سنگین انواع بدهی برود.
- ب - وقتی دوره آموزشی بی‌کیفیتی را به دلیل پرداخت هزینه آن، تا آخر شرکت می‌کند.
- ج - وقتی در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی لازم سرمایه‌گذاری می‌شود.
- ۱) بی‌صبری زیاد - اثرگذاری حقه‌های فروش - اعتمادبه‌نفس بیش‌ازحد
- ۲) چسبیدن به وضعیت فعلی - اثرگذاری حقه‌های فروش - خودرأی بودن
- ۳) بی‌صبری زیاد - توجه به هزینه‌های هدررفته - اعتمادبه‌نفس بیش‌ازحد
- ۴) چسبیدن به وضعیت فعلی - توجه به هزینه‌های هدررفته - خودرأی بودن

پاسخ صحیح: گزینه «۳» / صفحه ۳۱ کتاب درسی / درس ۳: اصول انتخاب درست

اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری (عوامل رفتارهای غیرمنطقی)	مثال
۱- اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها:	ترجیح دادن کالایی ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد بر کالایی با قیمت ۸۰ هزار تومان - خرید صرفاً به دلیل حراج یا فروش ویژه
۲- توجه به هزینه‌های هدر رفته:	خوردن کامل غذایی که سفارش داده‌اید ولی آن را دوست ندارید، صرفاً به دلیل پول پرداخت شده بابت آن غذا - رفتن به کلاس بی‌کیفیت، صرفاً به دلیل پرداخت کامل شهریه آن. (ب)
۳- بی‌صبری زیاد:	سراغ کارهای کم‌ارزش آنی رفتن، به جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی - برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی‌ها رفتن (الف)
۴- اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن:	خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس‌انداز کمتر برای نیازهای آتی - سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی (ج)
۵- چسبیدن به وضعیت فعلی:	چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده

۱۴۷- صاحب شرکتی در طول یک سال ۵۶۰ میلیون تومان درآمد از ارائه ۷۰۰ فعالیت خدماتی به دست آورده است. اگر

هزینه خدمات ارائه شده یک چهارم درآمد شرکت باشد، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- سود این شرکت، چند میلیون تومان است؟

- قیمت هر فعالیت خدماتی ارائه شده چند ریال است؟

$$(۲) \quad ۴۲۰ - ۶,۰۰۰,۰۰۰$$

$$(۱) \quad ۴۲ - ۶,۰۰۰,۰۰۰$$

$$(۴) \quad ۴۲۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$(۳) \quad ۴۲ - ۸۰۰,۰۰۰$$

پاسخ صحیح: گزینه «۴» / صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی / درس ۱: انتخاب نوع کسب و کار

میلیون تومان $۵۶۰ =$ درآمد سالانه

میلیون تومان $۱۴۰ = \frac{۱}{۴} \times ۵۶۰ =$ درآمد سالانه شرکت \times هزینه سالانه $= \frac{۱}{۴}$

میلیون تومان $۴۲۰ = ۵۶۰ - ۱۴۰ =$ هزینه سالانه - درآمد سالانه شرکت = سود سالانه

قیمت هر فعالیت خدماتی ارائه شده \times تعداد خدمات ارائه شده = درآمد سالانه

$$\Rightarrow ۵۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۰۰ \times x \Rightarrow x = \frac{۵۶۰,۰۰۰,۰۰۰}{۷۰۰} = ۸۰۰,۰۰۰ \text{ تومان} = ۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۰ = ۸,۰۰۰,۰۰۰ \text{ ریال}$$

نکته:

برای تبدیل تومان به ریال، عدد مورد نظر را در عدد ۱۰ ضرب می‌کنیم (به بیان ساده‌تر یک صفر به عدد اضافه می‌کنیم) و برعکس برای تبدیل ریال به

تومان، عدد مورد نظر را بر عدد ۱۰ تقسیم می‌کنیم (به بیان ساده‌تر یک صفر از عددمان کم می‌کنیم).

- ۱۴۸- کدام مورد درباره «مرز امکانات تولید» درست است؟
- (۱) بده - بستان دو گروه از محصولات را نشان می دهد.
 - (۲) حداقل تولید با منابع و امکانات موجود را نشان می دهد.
 - (۳) تمام انتخاب‌های تولیدکننده را از ابتدا تا انتها بیان می کند.
 - (۴) به ما نشان می دهد از هر کدام از عوامل تولید چقدر باید استفاده شود.

پاسخ صحیح: گزینه «۱» / صفحه ۳۶ کتاب درسی / درس ۴: مرز امکانات تولید

الگوی مرز امکانات تولید یکی از الگوهای اقتصادی است که اجازه می دهد تا درک بهتری از بده - بستان های یک کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کنید.

۱۴۹- هر عبارت، به ترتیب به کدام قسمت جدول مربوط است؟

- در این نوع از مالیات، کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.
- حقوق و عوارض گمرکی
- وظیفه قانونی پرداخت آن به‌عهدۀ تولیدکنندگان و فروشندگان است.
- مالیات بر درآمد املاک

نوع مالیات	ویژگی
الف	مالیات مستقیم
مالیات بر مصرف	ب
مالیات بر ارزش افزوده	ج
د	تابع سیاست‌های کلان کشور

۲) «ج» - «د» - «ب» - «الف»

۱) «ب» - «د» - «ج» - «الف»

۴) «ج» - «د» - «الف» - «ب»

۳) «ب» - «الف» - «د» - «ج»

پاسخ صحیح: گزینه ۲ / صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳ کتاب درسی / درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

مالیات بر ارزش افزوده (ج): با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند، چرا که مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود. در این نوع از مالیات، کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

حقوق و عوارض گمرکی (د): که با نام «تعرفه‌های گمرکی» نیز شناخته می‌شود، در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است. این نوع از مالیات، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند.

مالیات بر مصرف (ب): مالیاتی است که مصرف‌کنندگان کالاهای خاص در زمان خرید آن کالا (به همراه قیمت کالا) پرداخت می‌کنند. اگر فرد میزان بیشتری از کالا را مصرف کند، در نهایت مالیات بیشتری نیز پرداخت می‌کند. این نوع مالیات نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به‌عهدۀ تولیدکنندگان و فروشندگان است.

مالیات‌های مستقیم (الف) به دو دسته مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد تقسیم می‌شوند. در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها مبنای مالیات است. مالیات بر درآمد از هر کدام از انواع درآمدها جداگانه دریافت می‌شود. (مثلاً مالیات بر حقوق و مالیات بر درآمد املاک).

۱۵۰- کارگاهی کالایی را در سال به تعداد ۲۰,۰۰۰ تولید و به قیمت هر واحد ۱۲۰,۰۰۰ تومان فروخته است. در صورتی که در هر ماه، مبلغ ۶۵ میلیون تومان در فرایند تولید هزینه شود و دولت، مالیاتی معادل ۱۰ درصد به طور سالیانه، بر سود حاصل از فعالیت تولیدی کارگاه وضع کند، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

الف - مالیات ماهیانه کارگاه به طور متوسط چند تومان است؟

ب - مانده خالص سالیانه کارگاه چند میلیون تومان است؟

$$(۲) \quad ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۶۰۶$$

$$(۱) \quad ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۶۰۶$$

$$(۴) \quad ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۴۵۸$$

$$(۳) \quad ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۴۵۸$$

پاسخ صحیح: گزینه «۳» / صفحه‌های ۸ و ۶۸ کتاب درسی / ترکیبی، درس ۱: کسب و کار و کارآفرینی و درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

(الف)

قیمت هر واحد از محصول \times تعداد محصول تولید و فروخته شده = درآمد سالیانه کارگاه

$$\text{تومان } ۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۰,۰۰۰ \times ۱۲۰,۰۰۰$$

$$\text{تومان } ۷۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times ۶۵,۰۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه‌های سالیانه کارگاه}$$

$$\text{تومان } ۱,۶۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۷۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{سود سالیانه کارگاه} = \text{درآمد سالیانه کارگاه} - \text{هزینه‌های سالیانه کارگاه}$$

$$\text{تومان } ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱,۶۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = \text{سود سالیانه کارگاه} \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = \text{مالیات سالیانه کارگاه}$$

$$\text{تومان } ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ = ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱۲ = \text{مالیات ماهانه کارگاه}$$

(ب)

مالیات سالیانه کارگاه - سود سالیانه کارگاه = مانده خالص سالیانه کارگاه

$$\text{میلیون تومان } ۱,۴۵۸ = \text{تومان } ۱,۴۵۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱,۶۲۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۶۲,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مانده خالص سالیانه کارگاه}$$

۱۵۱- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الف - مزیت اقتصاد تک‌محصولی در جامعه شهری چیست؟

ب - کدام مورد پیامد اقتصاد تک‌محصولی در فضای جهانی است؟

ج - پیامد رعایت نشدن اصل مزیت‌های مطلق و نسبی کدام است؟

(۱) خلق مزیت‌های جدید - تخصص‌گرایی در تولید - افزایش تعامل قدرتمند با دیگران

(۲) تمرکز بر مزیت‌های مطلق - افزایش تاب‌آوری مقابل تکانه‌ها و تحریم‌ها - افزایش تعامل قدرتمند با دیگران

(۳) تخصص‌گرایی و تولید براساس اصل مزیت مطلق یا نسبی - آسیب‌پذیر و شکننده بودن اقتصاد - کاهش رفاه جامعه

(۴) تخصص‌گرایی و تولید براساس اصل مزیت مطلق یا نسبی - افزایش تاب‌آوری مقابل تکانه‌ها و تحریم‌ها - کاهش

تولید داخلی

پاسخ صحیح: گزینه «۳» / صفحه‌های ۷۳ و ۷۷ کتاب درسی / درس ۷: تجارت بین‌الملل

الف) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به دلیل: تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی (مزیت مطلق یا نسبی) تک‌محصولی است.

ب) در فضای جهانی، اقتصاد تک‌محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است، زیرا: اقتصاد تک‌محصولی در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری مقابل تکانه‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد.

ج)

* منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شوند (هدر می‌روند چرا که منابع کمیاب هستند).	اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود:
* با تولید محصولات کم‌تر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد.	

۱۵۲- با توجه به جدول، به پرسش‌های زیر، به ترتیب، پاسخ دهید: (در نظر گرفته شود که هر سه کشور به یک اندازه از

نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند.)

- به ترتیب، کدام کشور در تولید «B» و کدام کشور در تولید «A»، مزیت مطلق دارد؟

- کدام مورد در رابطه با کشور «ب» درست است؟

B	A	تولید کالا کشور
۱۱۴ واحد	۱۲۵ واحد	الف
۸۷ واحد	۹۸ واحد	ب
۲۵۰ واحد	۱۱۲ واحد	ج

۱) «ج» و «الف» / باید در تولید A تمرکز کند و محصول B را از کشور «ج» وارد کند.

۲) «ج» و «ب» / باید در تولید B تمرکز کند و محصول A را از کشور «الف» وارد کند.

۳) «الف» و «ج» / باید در تولید B تمرکز کند و محصول A را از کشور «الف» وارد کند.

۴) «الف» و «ب» / باید در تولید A تمرکز کند و محصول B را از کشور «ج» وارد کند.

پاسخ صحیح: گزینه «۱» / صفحه‌های ۷۲ و ۷۳ کتاب درسی / درس ۷: تجارت بین‌الملل

نکته: هر کشوری که بتواند میان بیشتری از یک کالا را در مقایسه با سایر کشورها تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق خواهد داشت.

- کشور «الف» در مقایسه با سایر کشورها کالای A بیشتری تولید می‌کند (۱۲۵ واحد) در نتیجه در تولید کالای A مزیت مطلق دارد.

- کشور «ج» نیز در مقایسه با سایر کشورها کالای B بیشتری تولید می‌کند (۲۵۰ واحد) در نتیجه در تولید کالای B مزیت مطلق دارد.

- کشور «ب» از نظر عوامل تولید با دو کشور فوق یکسان است. اگر کشور «ب» همه امکانات خود را بر تولید کالای A متمرکز کند، ۹۸ واحد و

اگر به تولید کالای B تخصیص دهد ۸۷ واحد تولید می‌کند. ملاحظه می‌شود که کشور «ب» در تولید کالاهای A و B نسبت به کشورهای

«الف» و «ب» مزیت مطلق اقتصادی ندارد. یعنی هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت

نسبی استفاده می‌کنند: هر چند کشور «ب» در تولید کالاهای A و B نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید

کالای A (۹۸ واحد) نسبت به کالای B (۸۷ واحد) مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید کالای A متمرکز شود و کالای B موردنیاز خود

را از کشور «ج» وارد کند.

- ۱۵۳- با توجه به مسیر تاریخی اقتصاد ایران، کدام مورد درست است؟
- الف - وقفنامه‌های باقیمانده از زنان مسلمان ایرانی (دوره پایانی حکومت صفویه)
- ب - کاروان‌سراها و فعالیت‌های خیریه‌ها (دوران شکوفایی تمدن اسلامی)
- ج - تجهیز ناوگان دولت‌های اروپایی (دوره پایانی حکومت صفویه)
- د - تأمین هزینه‌های گزاف دربار و سفرهای خارجی (دوره قاجار)
- ه - پدید آمدن نظام نوین در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور (دوره پهلوی)
- ۱) «الف» - «ب» - «د»
- ۲) «الف» - «ج» - «ه»
- ۳) «ب» - «ج» - «د»
- ۴) «ج» - «د» - «ه»

پاسخ صحیح: گزینه «۴» / صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۹ کتاب درسی / درس ۱۰: مقاوم‌سازی اقتصاد

- الف - (نادرست است) وقفنامه‌های باقی‌مانده از زنان مسلمان ایرانی (دوران شکوفایی تمدن اسلامی)
- ب - (نادرست است) کاروان‌سراها و فعالیت‌های خیریه‌ها (حکومت صفویه)
- ج - صحیح است.
- د - صحیح است.
- ه - صحیح است.

۱۵۴- کارخانه‌ای به دلیل افزایش هزینه‌های تولید، به ناچار باید تعدادی از کارگرها را بیکار کند، با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، این بیکاری از چه نوعی است و نرخ بیکاری چند درصد می‌باشد؟

جمعیت کل	جمعیت زیر ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال	جمعیت شاغل
۳,۸۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰

(۱) اصطکاکی - ۱۳,۱۶

(۲) دوره‌ای - ۲۰

(۳) اصطکاکی - ۱۵

(۴) دوره‌ای - ۱۶,۱۳

پاسخ صحیح: گزینه «۲» / صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷ کتاب درسی / درس ۸: رکود، بیکاری و فقر

بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

نفر ۲,۹۰۰,۰۰۰ = ۳,۸۰۰,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

نفر ۲,۵۰۰,۰۰۰ = ۲,۹۰۰,۰۰۰ - ۴۰۰,۰۰۰ = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

نفر ۵۰۰,۰۰۰ = ۲,۵۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ = جمعیت بیکار

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۵۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۲۰ \text{ درصد}$$

۱۵۵- کدام مورد، درباره شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI)، درست است؟

- (۱) معادل مفهوم نرخ تورم است.
- (۲) تغییر در سطح عمومی قیمت‌ها را نشان می‌دهد.
- (۳) رشد دو برابری تغییر CPI، تورم سه درصدی را بیان می‌کند.
- (۴) درصد تغییر CPI در یک دوره زمانی مشخص، به معنی نرخ تورم است.

پاسخ صحیح: گزینه «۴» / صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲ کتاب درسی / درس ۹: تورم و کاهش قدرت خرید

درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده (cpi) همان نرخ تورم است.

$$\text{درصد تغییر cpi برای یک ماه (یا یک سال) معین} = \frac{\text{cpi در ماه (سال) قبل} - \text{cpi در ماه (سال) معین}}{\text{cpi در ماه (سال) قبل}} \times 100$$

۱۵۶- با توجه به اطلاعات زیر، به ترتیب، «مقدار شبه پول»، «مقدار سپرده‌های دیداری» و «میزان نقدینگی» کدام است؟

۱	مجموع ارزش مسکوکات و اسکناس‌ها	۸۴۰۰ واحد
۲	حجم پول	۳ برابر مسکوکات و اسکناس
۳	جمع حساب‌های پس‌انداز بلندمدت و کوتاه‌مدت	۱۱۰۰۰ واحد
۴	ارزش چک پول	۳۶۰۰ واحد
۵	حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت	۴۵۰۰ واحد

(۲) ۱۱۵۵۰۰، ۱۱۰۰۰ و ۳۶۲۰۰

(۱) ۱۱۰۰۰، ۱۳۲۰۰ و ۳۶۲۰۰

(۴) ۲۵۲۰۰، ۱۳۲۰۰ و ۴۶۲۰۰

(۳) ۱۱۵۵۰۰، ۱۱۰۰۰ و ۴۶۲۰۰

پاسخ صحیح: گزینه «۱» / صفحه ۹۸ کتاب درسی / درس ۹: تورم و کاهش قدرت خرید

واحد $۲۵,۲۰۰ = ۳ \times ۸,۴۰۰ =$ (مجموع ارزش مسکوکات و اسکناس‌ها) $\times ۳ =$ حجم پول

سپرده‌های دیداری + چک پول + ارزش مسکوکات و اسکناس‌ها = حجم پول

$\Rightarrow ۲۵,۲۰۰ = ۸,۴۰۰ + ۳۶۰۰ +$ سپرده‌های دیداری

واحد $۱۳,۲۰۰ = ۲۵,۲۰۰ - ۱۲,۰۰۰ \Rightarrow$ سپرده‌های دیداری

واحد پولی $۱۱۰۰۰ =$ حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

واحد پولی $۳۶,۲۰۰ = ۲۵,۲۰۰ + ۱۱,۰۰۰ =$ نقدینگی

- ۱۵۷- کدام مورد درباره «رابطه مفهوم کارایی و رشد اقتصادی»، نادرست است؟
- ۱) کشوری که به دنبال رشد اقتصادی است باید بالاتر از مرز امکانات تولید حرکت کند.
 - ۲) کشوری دارای رشد اقتصادی است که از منابع خود به شکل «کارا» استفاده می کند.
 - ۳) اقتصاد دانش بنیان با خلق مزیت اقتصادی ظرفیت تولید را افزایش می دهد.
 - ۴) به منظور رشد اقتصادی، باید ظرفیت های تولید افزایش یابد.

پاسخ صحیح: گزینه «۲» / صفحه های ۱۱۹ و ۱۲۰ کتاب درسی / درس ۱۱: رشد و پیشرفت اقتصادی

- کارایی (استفاده اقتصاد از بیشترین منابع خود): تولید بر روی منحنی مرز امکانات تولید
- رشد اقتصادی: انتقال منحنی مرز امکانات تولید، به نقاطی که خارج از منحنی مرز امکانات تولید بودند و کشور آرزوی رسیدن به آن نقاط را داشته است.

۱۵۸- کدام عبارت در ارتباط با دو موضوع «خرید هوشمندانه» و «خرید مقایسه‌ای»، درست است؟

- (۱) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز کمتری به خرید هوشمندانه وجود دارد.
- (۲) خرید هوشمندانه فقط براساس معیار خط بودجه و قیمت آن کالا، انجام می‌شود.
- (۳) در خرید مقایسه‌ای، اقتصاد خانواده باید کمترین هزینه و اقتصاد جامعه بیشترین منفعت را به دست آورد.
- (۴) در خرید مقایسه‌ای باید فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه، قبل از تصمیم‌گیری انجام شود.

پاسخ صحیح: گزینه «۴» / صفحه ۱۴۴ کتاب درسی / درس ۱۳: تصمیم‌گیری در مخارج

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب با هم مقایسه کنید.

گزینه «۲»: نادرست است؛

در نظر گرفته شود.	- تفاوت در ویژگی‌ها - اندازه‌ها - کیفیت محصول - هویت محصول - عملکرد آن - قیمت - خدمات پس از فروش	در خرید مقایسه‌ای لازم است عوامل مختلفی مانند:
-------------------	--	--

گزینه «۳»: نادرست است؛

- در خرید مقایسه‌ای انتخاب را به گونه‌ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه: بیشترین منفعت و کم‌ترین هزینه را ببرد.
گزینه «۴»: صحیح است؛ منظور از خرید مقایسه‌ای: فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید.

۱۵۹- فردی در پایان سال مالی خود ۸,۴۰۰,۰۰۰ تومان به‌عنوان خمس پرداخت کرده است. در صورتی که هزینه‌های

تأمین زندگی این فرد ماهانه ۲۰ میلیون تومان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، از راست به چپ کدام است؟

الف - کل درآمد سالیانه او چند میلیون تومان بوده است؟

ب - درآمد مشمول خمس چند میلیون ریال بوده است؟

$$۴۲۰ - ۶۶۰ \quad (۲)$$

$$۴۲۰ - ۲۸۲ \quad (۱)$$

$$۴۲ - ۶۶۰ \quad (۴)$$

$$۴۲ - ۲۸۲ \quad (۳)$$

پاسخ صحیح: گزینه «۱» / صفحه ۱۳۸ کتاب درسی / درس ۱۲: بودجه‌بندی

(الف)

میلیون تومان $۲۰ \times ۱۲ = ۲۴۰ =$ هزینه‌های سالانه فرد

میلیون تومان $۸ / ۴ =$ خمس پرداختی

(هزینه‌های سالانه فرد - درآمد سالانه) $\times \frac{۱}{۵} =$ خمس پرداختی

میلیون تومان $۸ / ۴ = \frac{۱}{۵} \times (x - ۲۴۰) \Rightarrow ۴۲ = x - ۲۴۰ \Rightarrow x = ۴۲ + ۲۴۰ = ۲۸۲$

(ب)

هزینه‌های سالانه فرد - درآمد سالانه = درآمد مشمول خمس

میلیون ریال $۴۲ \times ۱۰ = ۴۲۰ =$ میلیون تومان $۴۲ - ۲۴۰ = ۲۸۲ =$

- ۱۶۰- در صورتی که برای یک کار ضروری، فوری به پول بیشتری نیاز داشته باشید به طوری که توازن کار و زندگی برقرار بماند، کدام تصمیم درست است؟
- (۱) تهیه لیست معیارها و گزینه‌ها
- (۲) کاهش مخارج ثابت و متغیر
- (۳) صرفه‌جویی در هزینه‌های متغیر
- (۴) ثبت مخارج برنامه‌ریزی شده و برنامه‌ریزی نشده
-

پاسخ صحیح: گزینه «۳» / صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴ کتاب درسی / درس ۱۲: بودجه‌بندی

صرفه‌جویی در هزینه‌های متغیر تصمیم درست در شرایط فوریت مالی و حفظ توازن کار و زندگی است.

نکته: مخارج ثابت سخت‌تر و ممکن است توازن زندگی را بهم بزند.

نگارش پاسخ: سارا شریفی (مسئول درس اقتصاد آزمون‌های دوازدهم قلم‌چی / مؤلف و ناظر علمی کتاب آبی قلم‌چی)

با امید به موفقیتی شایسته تلاش‌تان